

TORSDAG 7 APRIL. NR 14/2016

Stan Saanila skriver för öronen
Sidan 12

Otryggheten, inte rädslan, ökar i Lahore
Sidan 5

På flykt
Sidan 6

En kyrkbrand glöms inte men livet går vidare

När Bromarv kyrka brann år 1979 var chocken och sorgen stor.

Efter kyrkbranden i Ylivieska frågar sig många församlingar med gamla träkyrkor om deras kyrkor har tillräckligt skydd. **SIDAN 4**

Kyrka i barnstorlek

Sidan 8

Kristian Thulesius bad oavbrutet på Atlanten
Sidan 2

Synagogans sanna färger skrapas fram
Sidan 10

Nya äktenskapslagen får oväntade följder
Sidan 7

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Synlig symbol alltmer utsatt?

KP YLIVIESKA KYRKA är ingen nyhet längre. Det allmänna intresset har falnat nästan lika snabbt som de förkolnade resterna efter 1700-talskyrkan som brann ner nu i påsk.

För Ylivieskaborna är förlusten och sorgen fortfarande lika påtaglig och svidande. Längre kommer de att haka till varje gång de passerar den plats där deras kyrka borde ha stått. Decennier efter det här kommer ortsbor att minnas den där särskilda kvällen, och kunna klä sorgen i ord, på samma sätt som de bromarvbor som beskriver förlusten av sin träkyrka i veckans KP.

Det är också uppenbart att församlingsmedlemmar på andra orter med ens sneglar med en nyvaknad oro på sin egen kyrka. Hur väl är den skyddad *ifall* att någon skulle komma på tanken? Och varför skulle någon göra det?

FRÅGORNA som bottenar i oro är de mest oroväckande ur ett större perspektiv. När det gäller den anlagda kyrkbranden i Ylivieska finns det uppenbarligen många tragiska personliga ingredienser i bakgrunden. Samtidigt är det oundvikligt så att kyrkan – kyrkobyggnaden – i dagens samhälle är en av de få, mycket tydliga symbolerna för ett kollektiv. Som sådan kan den bli måltavla för en aggression och vrede som i värsta fall blir konkret. Det är den här tanken som får kyrkfolket att tveka när de tillfrågas om hur de skyddat sin kyrka. Att den tanken dyker upp är också ett utslag av de nya och skrämmande uttrycken i en mer polariserad finländsk vardag. Oron är ett sorgligt vittnesbörd om att det är något väldigt snett med tilliten i vår kultur.

INFÖR ÅRSSKIFTET i fjol visade T-Medias förtroendegallup bland drygt tre tusen finländare att kyrkan var den institution som ökat mest i förtroende. Samtidigt hade riksdag, politiska partier, medier, domstolar och arbetsmarknadsorganisationer tappat åtminstone en del av medborgarnas förtroende: kort sagt, alla de instanser som är grundstenar för vår demokrati.

Den rärlinjiga, och enkla, tolkningen är att kyrkan har skött sig bra. Men fullt så enkelt är det knappast. Förtroendesvackorna och –svängningarna är ännu tydligare ett utslag av den allmänna osäkerhet och oro som råder. Arbetslöshet, ekonomisk nedgång och den migration som hittat hit som följd av krigshärddar på annat håll leder till besvikelse över de starka institutionernas oförmåga att hantera dem.

Men de förväntansfulla blickarna mot kyrkan kan lika hastigt förbytas i hätskhet när den inte motsvarar det man tänkt. Det har ärkebiskop Kari Mäkinen upprepade gånger fått erfara, nu senast i det något luddiga uttalandet om kyrkoasyl.

SYNLIGHET och genomskinlighet har varit kodord i det öppna samhället hittills. Ingen grupp, vare sig det gäller kristna eller andra, ska behöva vara ängslig för att synas för bra, vare sig i gatubilden eller stolt tronande på en historisk kyrkbacke.

PROFILEN: KRISTIAN THULESIUS

”Vad gör jag egentligen med min kristenhet? Jag har inga svar på den frågan.”

Där hjärtat finns

Skådespelare, tenor, seglare, rikssvensk. Kristian Thulesius rör sig vant i många olika sammanhang, och ett av dem är kyrkan. – Tron ger mig en sorts grundtrygghet. Jag vet var jag hör hemma.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Kristian Thulesius är en man som levt med många identiteter. Han föddes i Sverige som tysk medborgare – hans pappa var född och uppvuxen i Tyskland – numera är han sedan länge bosatt i Finland och vet inte riktigt var han hör hemma.

– Inte riktigt någonstans, kanske, inte heller i Sverige längre. Men som **Marianne Faithful** sjunger: *Home is where the heart is*.

Han växte upp i Göteborg och i Växjö, i korselden mellan två ”denominationer”: en kristen pappa och en mamma som var feminist. Själv följde han med pappa till söndagsskolan och fick en barnatro.

– Men jag upplevde Jesus som oerhört krävande då jag var barn. ”Den som inte är med mig är emot mig, den som följer mig ska lämna sin mor och far.” Jag tänkte att det där kommer jag aldrig att klara av.

Han hade också svårt för det här att Jesus var både Gud och människa – hur hängde det ihop? Sedan läste han *Rikets hemlighet* av **Mika Waltari**. Den handlar som känt om en ung romare, rik och mäktig på livet, som hamnar i Jerusalem under den första kristna påsken och blir vittne till det som sker.

– Och han går in i graven – det här är förstas Waltaris egen tolkning – efter att stenen är bortrullad, och han ser lindorna som formats efter kroppen som fanns innanför. Konturerna finns

kvar, men det finns inget inuti. När jag läste det kände jag bara: Jo, så var det!

Söka och finna

Kristian Thulesius är skådespelare. Han kom till Finland på 80-talet för att göra praktik på Wasa teater, och träffade sin fru **Ylva Edlund**. På 90-talet bosatte sig paret i Helsingfors efter en period i Sverige.

Hur är det att vara kristen i så kallade kulturskretsar? Kulturfolk och intellektuella är ju ofta agnostiker, har svårt att binda sig till en sanning.

– Tidigare har jag varit lite feg för att visa min kristenhet, men jag har blivit mindre blyg med tiden. Jag tror att det har blivit lite lättare att vara kristen också.

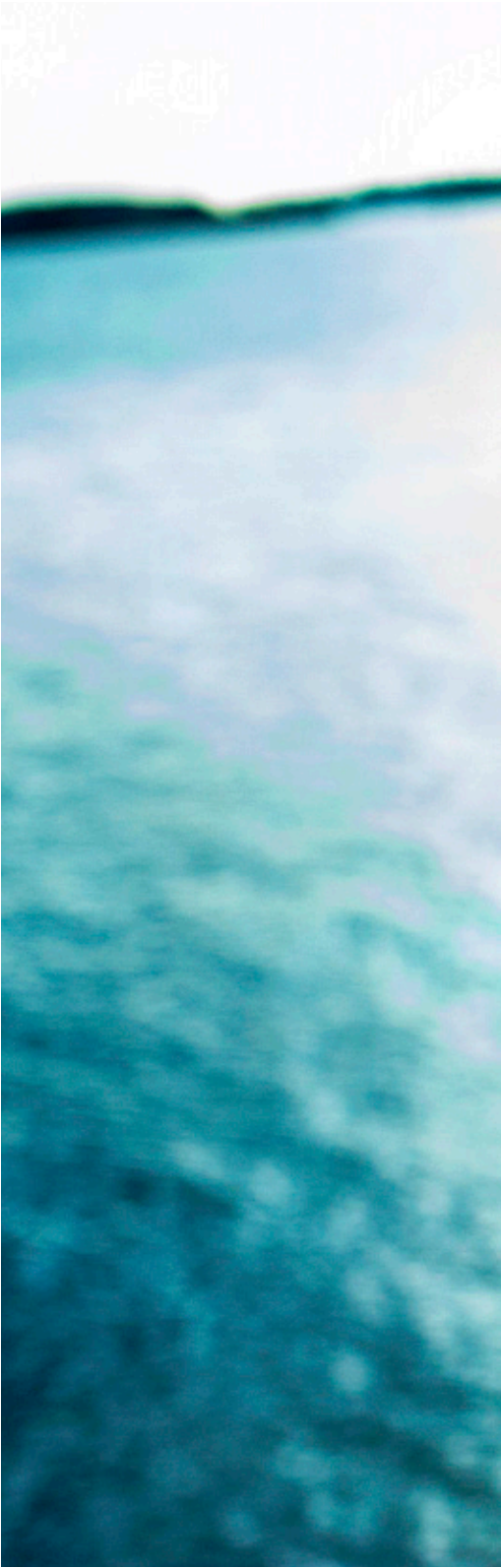
I de kretsar där han rör sig har det aldrig varit ett problem att vara sökare.

– Men att hitta något, det är inte lika bra, säger han och skrattar.

– Jag läser en bok av **Wilfrid Stinissen**, en text för varje dag. Och i den säger han att man ska vara nöjd med att man hittat något. Man får acceptera de sanningar Jesus erbjuder och vila i det. Man behöver inte skämmas.

Men den som sökt och funnit märker sig snart stå inför nya utmaningar. Till exempel frågan om hur man egentligen ska leva ut sin kristna tro.

– Jag har ständigt dåligt samvete för det. Jag är inte i Grekland och räddar

flyktingar, jag är inte ens på ett servicehem här på Drumsö och läser högt för äldre. Vad gör jag egentligen med min kristenhet? Jag har inga svar på den frågan.

Här skulle någon cynisk agnostiker kanske fråga: Vad är det för idé med det hela om du ändå bara har dåligt samvete?

– Jag är övertygad om att jag skulle må sämre om jag inte var kristen. Så egentligen är det väl själviskt av mig att vara kristen, men då är det så. Det ger mig en sorts grundtrygghet, jag vet var jag hör hemma. Och så fort jag ska göra något hjälper det att be före: Välsigna du min dag, Gud, det som jag tar mig för!

Han hittar bra böner i Svenska kyrkans psalmbok.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	68600 Jakobstad tfn 040 831 3599	Nina Österholm tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer e-post: förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi Liisa Mendelin tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson tfn 040 831 6788 Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A,	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Paradbild: Johan Sandberg Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonseredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	Lämnar in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	Robin Norrbäck , tfn 044 027 0293, Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24%	Annonssdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 € Utlandet 84 €
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Annonsförsäljning: förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi	

– Den är bättre än er!

Han gillar också att sjunga psalmer. Han sjunger med i kyrkokören i den rikssvenska Olaus Petri-församlingen i Helsingfors, en kör som egentligen är en avlönad profffskör, med bara Kristian Thulesius och en annan som är med i egenskap av församlingsmedlemmar.

– Det är en lisa för själen att sjunga i den kören. Det är jätteroligt, för det ställer stora krav på mig som är amatörmusiker, och man blir bättre av att sjunga med sådana som är duktigare än man själv.

Olaus Petri är av tradition en mycket högkyrklig församling. Det är högmässa varje söndag, det är processioner och när brödet och vinet lyfts ring-er man i en klocka.

KRISTIAN THULESIUS bor på Drumsö, alldeles vid havet. Men båten finns på Skäldö i Ekenäs skärgård.

– Den är liten, 25 fot. Min erfarenhet är att ju större båt, desto mindre seglar du.

– Liturgin i sig är något som man kan uppleva som vackert men också vil- samt och högtidligt och därmed he- ligt. Jag har ingen bakgrund i den ty- pens andlighet men jag har lärt mig att tycka om den.

Han tycker om gudstjänstens riter, och han älskar nattvarden.

– Jag minns när jag i tiderna såg sla- lomåkaren **Alberto Tomba** göra kors- tecknet före ett lopp, jag tyckte det såg tillgjort och fiantigt ut: en ytlig religiosi- tet. Men jag har ändrat mig. I dag tyck- er jag att det är fint att korsa sig.

Bad oavbrutet

Kristian Thulesius drar sig till min- nes att Olaus Petris förra kyrkoher- de brukade säga att det står "Var in-

te rädd" ungefär 360 gånger i Bibeln. Oftast lyckas han själv hålla rädslan på avstånd, men inte alltid. Han har seglat över Atlanten en gång, och på väg från Azorerna till Falmouth råka- de båten ut för en storm.

– Enligt skepparn, som seglat över Atlanten många gånger, var det den värsta storm han varit med om. Jag var skitskraj. Vi var tre stycken som turades om att styra, tillslut var vi bara två för att det var så tungt. Jag bad oavbrutet: Herre Jesus Kristus, Guds son, världens frälsare, förbarm dig över mig synda- re. Så höll jag på, länge.

– Efter det konstaterade jag att nu har jag seglat över Atlanten, nu får jag segla i skärgården. Skärgårdssegling är dess- utom den roligaste seglingen.

KRISTIAN THULESIUS

SKÅDESPELARE PÅ UNGA TEATERN.

FAMILJ: HUSTRUN YLVA EDLUND, TRE VUXNA SÖNER.

HAR VARIT FÖRELÄSARE I "BIBLISK LÄSNING" VID TEOLOGISKA FAKUL- TETEN I ÅBO. ÄR KOMMODOR FÖR NAVIGATIONSSÄLLSKAPET I FIN- LAND OCH FÖRELÄSER OM NAVIGA- TION BÅDE DÄR OCH VID HELSING- FORS ARBIS.

Församlingarna får lära sig om EU-bidrag

EU-INFO. – Det finns goda möjligheter att få finansie- ring för nyskapande, inno- vativa idéer som befrämjar det gemensamma goda på ett europeiskt plan.

Det säger **Lena Kumlin**, EU-jurist vid Kyrkostyrelsen. I maj ordnas två kursdagar, en i Helsingfors och en i Vasa, för församlingsanställda som vill veta mer om vilka möjlig- heter det finns att söka EU-

pengar för olika projekt.

– Och kursen är inte ba- ra för administrativ perso- nal, jag hoppas att också till exempel präster, ungdoms- arbetsledare och diakoner ska komma och inspireras, säger Kumlin.

Det handlar alltså om fi- nansiering för projekt som stöder EU:s grundläggande värderingar. Projekten kräver grundlig planering, verkstäl-

lande och rapportering.

– Så det är inga gratispeng- ar som faller ner från himlen. Samtidigt finns det en mas- sa olika möjligheter, både för mindre och småskaliga och stora och krävande projekt.

Som exempel nämner hon utarbetande av pilgrimsleder i samarbete med andra lo- kala aktörer, ungdomsutby- ten eller projekt som handlar om möten med andra kultu-

EN GUIDE över hur församlingarna kan söka EU-bidrag kan laddas ner på Kyrkostyrelsens webbsida sacrista.fi.

rer och religioner.

– Det verkar kanske väl- digt byråkratiskt och tung- rott, men vi har utarbetat en broschyr där vi försöker göra det svåra lite enklare. Det handlar också våra in- fodagar om, säger Kumlin.

Information om EU-bidrag på svenska den 4 maj kl 10–15 på Kyr- kostyrelsen i Helsingfors, den 13 maj i Vasa svenska församlinghem.

VÄSTRA NYLANDS fotograf Vidar Lindqvist fick tips om branden, kastade sig i en taxi som körde om några brandbilar på väg till Bromarv, och var därför en av de första på plats.
FOTO: VIDAR LINDQVIST

”Den hade ju funnits jämt”

KYRKBRAND. En februarinatt år 1979 förlorade Bromarvborna sin kyrka. I dag har de vant sig vid den nya. Det här är en hälsning till Ylivieskaborna, som förlorade sin kyrka i påsk.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Pensionerade läraren **Per Lindgård** från Bromarv minns februarinatten då den gamla kyrkan brann.

– Jag var uppe på natten för att se till vår lilla pojke. Då råkade jag titta ut genom fönstret och såg vår granne, som var aktiv i frivilliga brandkåren, skyn-da mot kyrkan.

Han insåg att något var på gång, och lite senare var han själv ute och på väg mot kyrkan, han också. Vid kyrkan träffade han mannen som brukade köra ut mjölk och bröd.

– Jag minns att han sa: Jag tror vi håller på att mista kyrkan.

”Det var lite som i Ronja Rövardotter, då Skalle-Per dör – han hade ju funnits jämt.”

Per Lindgård

De såg rök välla ut under kyrktaket. En stund senare sprängdes kyrkfönstren, och plötsligt brann kyrkan som en fackla.

Per Lindgård var – och är än i dag – församlingsaktiv, och även om han inte är uppvuxen i Bromarv var kyrkan viktig för honom.

– Det var lite som i Ronja Rövardotter, då Skalle-Per dör – han hade ju funnits jämt. På samma sätt kändes det när kyrkan brann. Vi hade inte kunnat räkna med att något sådant kunde hända.

”Vi människor glömmar”

Det blev aldrig klart varför Bromarv gamla kyrka fattade eld natten till den 3 februari 1979. **Anders Kurman**, pensionerad bankdirektör i Bromarv, minns att en grannes begravning skulle ordnas i kyrkan den lördagen.

– Den hölls utanför i stället.

Hans minns hur han från sin arbetsplats i banken kunde följa med hur det förkolnade kyrkskelettet revs ner och kördes bort. Han såg också den nya kyrkan växa fram.

BROMARV KYRKA. FOTO: VIDAR LINDQVIST

– Jag har vant mig vid den, säger han, som själv i tiden konfirmerades i den gamla.

– Vi människor är sådana att vi glömmar, och den nya kyrkan har varit omtyckt, berättar Kurman.

Den nya känns som egen

Per Lindgård vittnar om att branden inte ledde till någon handlingsförlamning – tvärtom.

– Genast på måndagens fullmäktigemöte togs branden upp som extra ärende, och man fattade beslut om

att bygga upp en ny kyrka på samma ställe som den gamla.

Carl-Johan Slottes arkitektbyrå kom med ett förslag som Bromarvborna gillade. Han planerade en liten korskyrka som liknade den gamla, men med några moderna detaljer. Det stod klar år 1981.

– Ganska snart kändes den som vår egen kyrka. Den har egentligen bara fått lovord, säger Lindgård.

När den invigdes rymdes inte alla in. Den är nämligen ganska liten, med bara 150 sittplatser, eller 200 om man tar in extra stolar.

– Då tyckte en del att vi byggt en för liten kyrka i Bromarv. Men vi som besöker gudstjänsten om söndagarna brukar säga att kom in och titta en vanlig söndag, så ska du få upptäcka att det finns rum för alla, skrattar Lindgård.

Den gamla kyrkan från 1753 var byggd helt i stock, den nya är tegelbeklädd på insidan. Den ser givetvis helt annorlunda ut än den gamla, alla de gamla inventarierna brann ju upp.

– Men alla säger att den är väldigt hemtrevlig och påminner om den gamla.

KYRKBRAND YLIVIESKA

Kyrkoherde skjuter upp pension

Kyrkan i Ylivieska ska byggas upp på nytt, det har fullmäktige i Ylivieska församling enhälligt beslutat. Kyrkoherden **Timo Määttä** hade planerat att gå i pension nästa år, men han skjuter nu upp sin pensionering för att återuppbyggnadsarbetet smidigt ska kunna påbörjas, skriver tidningen Kotimaa.

Församlingen har bett domkapitlet i Uleåborg att kyrkoherdetjänsten inte ledigslås i början av 2017.

NATTVARDSKÄRL YLIVIESKA

Kassaskåp skyddade käril

Tack vare ett brandsäkert kassaskåp klarade sig en del av nattvardskärilen branden i Ylivieska kyrka. De nattvardskäril som var framdukade inför nästa mässa totalförstördes däremot, skriver församlingen på sin webbsida.

Kyrkklockorna föll i marken strax innan klocktornet rasade samman. De föll ner där huvudingången varit och deras tyngd gjorde att de borrade sig ner djupt i marken. Församlingen vet ännu inte om klockorna går att rädda eller inte.

STÖD YLIVIESKA

Ödesbroder donerar pengar

För tio år sedan vaknade Borgå till en likadan morgon som Ylivieska på påsklördagen: kyrkan hade brunnit. Gemensamma kyrkorådet i Borgå beslöt förra veckan att donera 10 000 euro till Ylivieska församling för kyrkans återuppbyggnad.

– Med detta beslut vill vi uppmuntra också andra organisationer, företag och borgåbor att stöda församlingen i Ylivieska i det enorma återbyggnadsprojektet, säger kyrkoherde **Mats Lindgård**, ordförande för det gemensamma kyrkorådet.

Kyrkbränder väcker oro för den egna kyrkan

TRÄKYRKOR. Kyrkan i Ylivieska, som brann ner i påsk, var byggd helt i trä. Borgå stifts församlingar har hand om ett trettiootal gamla träkyrkor, och det är inte alla som har nya sprinklersystem.

TEXT: SOFIA TORVALDS

I Ylivieska kyrka fanns ett så kallat torrt sprinklersystem, som skulle kopplas då brandkåren kom på plats. Men hetan hindrade brandmännen från att komma åt anslutningen.

Roger Österåker, som är fastighetschef i Korsholms kyrkliga samfällighet, är glad och nöjd över att Kvevlax kyrka, vars äldsta delar byggdes i trä åren 1691–93, har ett splitternytt sprinklersystem.

Det är så säkert ett sprinklersystem kan vara. Sprinklerinstallationen är ett så kallat våtsystem, vilket betyder att sprinklerrören är vätskefyllda, säger han.

Ifall av brand sprids en vattendimma ut ur sprinklermunstyckena. Den ska sänka temperaturen, kväva brandhärden och åstadkomma så små vattenskadorna som möjligt.

Eftersom kyrkorna är skyddade och historiska byggnader är det viktigt att Museiverket är med redan i början om sprinkleranläggningar planeras, säger

Österåker.

Att bygga ett sådant system är ingen billig affär, men Kvevlax församling passade på då kyrkans plåttak skulle förnyas sommaren 2015.

Också i Pedersöre kyrkliga samfällighet planerar man nu att installera ett liknande sprinklersystem i alla kyrkor och klockstaplar.

Svenskfinlands och hela Finlands äldsta träkyrka finns i Vörå. Den är från år 1626. Kyrkoherde Tomas Klemets i Vörå vill inte av säkerhetsskäl gå närmare in på hur kyrkan är skyddad.

– Vi har alarm, sprinkler och kamera, säger han.

– Dessutom är kyrkan i regel stängd.

Han säger att nyheten om kyrkbranden i Ylivieska noterats också i Vörå.

– Jovisst, och säkert känner folk en del oro för den egna kyrkan.

En annan 1600-talskyrka är Andreas kyrka i Hitis i Åbolands skärgård, byggd 1685–86. Ekonomichef Pernilla Gustafsson vid Kimitoöns församling säger att ansvaret för de värdefulla gamla kyrkorna är tungt att axla för en liten församling.

– Vi har sex kyrkor att ta hand om, och det är inte billigt.

Liksom många andra som KP talat med vill hon inte gå närmare in på kyrkornas alarm- och brandsystem. Många församlingar kommenterar av principskäl inte säkerhetsfrågor.

KONSTEN ÄR att placera ledningarna till sprinklermunstyckena så obemärkt som möjligt i de gamla träkyrkorna. Den här lösningen är från Malax kyrka.

FOTO: ARKIVBILD/JOHAN SANDBERG

KRISTNA PAKISTANIER sörjer sina döda i Lahore. Över 70 personer, de flesta av dem muslimer, dog i påsksöndagens självmordsattack som riktade sig mot kristna. FOTO: ARIF ALI / LEHTIKUVA

Kristna sörjer sina döda i Lahore

PAKISTAN. Medan offren till påskens bombdåd begravs står de kristna i Lahore fasta. De kommer fortsättningsvis att ta sina barn till kyrkan. Men osäkerheten ökar.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Det var en vacker påskdag i Lahore. Men innan dagen var slut hade åtminstone 74 människor dött och 300 skadats då en självmordsbomare sprängt sin bomb intill barnens gungor i parken Gulshan-e-Iqbal.

Jamaat-ul-Ahrar, en grupp som brutit sig ur talibanerna, tog på sig ansvaret för bomben. En talesman för gruppen meddelade att de medvetet riktat in sig på kristna som firar påsk.

Den här gången var de flesta döda muslimer. Nyhetsbyrån World Watch Monitor har identifierat 17 av de döda som kristna, alla under 18 år. Andra källor uppger att 36 kristna dött.

– När man sett döden och

sett hela barn flyga i luften och landa i bitar, vad mer har man att frukta? Då blir man övertygad om man kan genomleva allt om Gud vill. Men man kan också dö på det sätt Gud väljer ta en härifrån. Jag vet inte varför Gud gav mig liv, jag skulle hellre ha dött. Jag är inte rädd, bara desperat förvirrad, säger en sörjande som World Watch Monitor talat med.

Inte rädda

Påsksöndagens terrorattack var den dödligaste i Pakistan sedan 2014 då 134 skolbarn massakrerades i en skola i Pershawar. För ett år sedan skakades Lahore av två bomber som detonerades i två kyrkor och dödade 14 personer. 2013 dödades 78 per-

”Församlingarna är starka och de blir bara starkare i lidandet.”

Azhar Kaleem

soner av en självmordsbomb utanför en kyrka i Pershawar.

– Vi har blivit vana med attacker. Vi vet att det är de sista dagarna, berättar John William, kristen i Lahore för Kyrkpressen.

Rädd säger han sig inte vara. Ingen annan heller.

– Trots attackerna är våra kyrkor fulla året om. Församlingarna är starka och de blir bara starkare i lidandet. Det får vi tacka Gud för. Jag tror inte att vi någonsin slutar ta våra barn till kyrkan.

Det tror heller inte Finlandsbekanta pastor Azhar Kaleem.

– Kristna tvekar inte att ta sina barn till kyrkan. Men det är klart att kontinuerliga attacker på kristna ökar känslan av osäkerhet, säger han till Kyrkpressen.

Bristande säkerhet

Också John William tog familjen till en park under den vackra påsksöndagen i Lahore.

– Efter lunchen på söndag beslöt jag och min hustru oss för att gå till parken med vår sjuåriga dotter, berättar Wil-

liam. Vi valde en park där en blomsterutställning pågick. Den ligger fem kilometer från Gulshan-e-Iqbal.

Varken i parken som familjen besökte eller någon annan park i staden hade några säkerhetsåtgärder tagits trots att myndigheterna visste att det skulle vara mycket folk i farten.

– Jag var lite chockad över den bristande säkerheten. Det var så mycket människor i parken att det kändes trångt där.

Vid halvsjutiden på kvällen ringde Williams bror och frågade var familjen befann sig.

– Han berättade om bomben. Vi tackade Gud för att vår familj var i trygghet.

Azhar Kaleem var på väg hem till Lahore när han via en församlingsmedlem fick höra vad som hänt.

– En av vår medlemmar lämnade parken med sin fru och tre barn en halv timme före attacken, berättar han.

Två procent av befolkningen i Pakistan är kristna. I Lahore är fem procent av stadens invånare kristna.

NEPAL RELIGIONSFRIHET

Lagen skärps i Nepal

Nepals nya grundlag antogs i september 2015. Just nu pågår arbetet med implementering av de enskilda lagarna i Nepal. I samband med detta aktualiseras också tolkningen av religionsfriheten.

I det nya förslaget är det ett brott att byta religion eller uppmuntra till sådant. Likaledes är det förbjudet att omvända någon eller att utöva sin religion med nämnda avsikt.

Att störa utövandet av religioner eller trosövertygelser som finns sedan

urminnes tider är också straffbart. Straffet föreslås vara fem års fängelse och därtill betydande böter. Det samma gäller utlänningar, varefter de landsförvisas.

Fram till 12 april kan de nepalesiska medborgarna kommentera regeringens arbetsgrupp. Represen-

tanter för minoritetsreligioner, såsom de kristna, jobbar för tillfället för att garantera att Nepal följer FN:s fördrag om mänskliga rättigheter, som landet har undertecknat.

Finska Missionssällskapet deltar i lobbandet för religionsfrihet.

TUNABERG
TUNARO

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller
Tunaberg serviceboende
samt **Tunaro** vårdhem i Esbo.
Vi erbjuder vård på svenska.

Kontakta oss om lediga servicebostäder.
Pia Hannuksela, tel 050 346 1207

Vid donationer och testamenten,
vänligen kontakta Ken Thilman, tel 040 556 8312

Oroas över skärpta regler för åt

FLYKTING. Hans brott är att han kan engelska och att han jobbat som tolk för den amerikanska armén. Därför stämplas han av Isis som förrädare. Nu vill Wisam skapa sig en framtid i Finland för sig och sin familj.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Församlingspastor Cay-Håkan Englund fick plocka fram flera kaffekoppar än vanligt när han bjudit in sin asylsökande vän Wisam till Träffpunkt på församlingshemmet i Bergö

– Jag brukar vara glad om det kommer tio personer till Träffpunkt, säger Englund. Att det kom över tjugo personer är över all förväntan.

Englund har engagerat sig personligen i flyktingarna.

– Jag och min fru har adopterat ett barn från utlandet och i samband med att vi började den processen funderade vi mycket på rasism.

Englund började med att jobba mot rasism på fritiden, närmast i sociala medier.

– Från det var steget kort till att börja jobba för dem som kommer hit. Jag har gått en kurs i arabiska där Wisam var en av lärarna. Senare har jag kommit i kontakt med ytterligare någon asylsökande, men det är inte många av dem som talar engelska och min arabiska räcker inte till ännu, säger Englund.

Vuxit upp med krig

Wisam är 31 år, gift och har två barn. Han kommer från staden Baiji i norra Irak.

– Ända sedan jag föddes har det varit krig i Irak. Mot Iran, Kuwait och USA. Från och med 2006 kontrollerades Baiji av al-Qaida. När Isis kom 2014 började dödandet, berättar han.

Den främsta orsaken till att Wisam flydde var för hans barns skull.

– Jag har sett skräcken i barnens ögon och jag vill inte att mina barn ska behöva växa upp med krig.

Från sitt hus såg han Isis komma till stan. Nästa morgon kom hans vän och sade att han måste fly för de vet att han jobbat som tolk.

– På grund av mitt tidigare jobb kallas jag förrädare. Då Isis sökte mig tog jag familjen och flydde. De satte ett pris på mitt huvud. Den som dödar mig blev lovad en rätt stor summa pengar. Senare fick jag höra att Isis sprängt vårt hus.

Efter att han fört familjen i säkerhet flydde han upp till bergen. Efter två dygn fortsatte han flykten till Turkiet.

– Min familj är tillsammans mina för-

VECKAN FÖRE påsk gästade Wisam Träffpunkt på Bergö dit han inbjudits av Cay-Håkan Englund.

äldrar och syskon. För tillfället är de i trygghet men jag vet inte hur länge det varar.

Wisam vill inte utsätta barnen för den svåra och farliga resan. Därför lämnade han familjen i Irak.

– Jag visste att resan skulle bli svår. Den svåraste delen var inte över havet. Hela resan var lika farlig. Jag såg både vuxna och barn drunkna och jag såg barn dö vid gränsen mellan Serbien och Ungern.

Känt sig välkommen till Malax

Under den största delen av resan sov Wisam under bar himmel. Han åt inget annat än kex på flera dagar. Vid gränsen mellan Serbien och Ungern gömde han sig för polisen i skogen i två dagar utan mat. Slutligen hittade han smugglare som tog honom över gränsen och till Österrike, mot betalning naturligtvis.

Därifrån fortsatte han med tåg via Tyskland, Danmark och Sverige till Finland. Det var först i Tyskland som han stötte på folk som ville hjälpa flyktingarna med mat och tolkar.

– Men den hjälpen tog slut i Sverige. Den syntes inte längre till när vi kom till Finland.

Han tog tåget till Vasa där han anmälde sig till polisen som visade honom till Malax. Där bor han nu med 30 andra flyktingar.

– I Malax har vi känt oss välkomna, säger han. Fast det första intrycket var att vi kommit till en övergiven plats. För vi såg inga människor

Han fick 6 000 amerikanska dollar av en vän för resan. Finland valde han för att han hört om den världsledande utbildningen.

– Jag söker en framtid för mina barn. Finland är en lugn och fridfull plats och

jag har inte stött på någon rasism här. Själv hoppas jag studera vidare inom IT-branschen och sedan börja jobba. Men barnens framtid är viktigast.

Han säger sig vara en teknikknörd och har redan en utbildning inom IT. Tekniktemat kom också upp under Träffpunkten på Bergö där Englund ställde frågan som så många invandrarkritiska ställt: Varför har så många flyktingar smarttelefon?

– Vi behöver dem för att kommunicera med vår anhöriga i Irak. Där finns inte så många datorer så vi kommunicerar mest via Whatsapp. Jag står i kontakt med min familj varje dag.

Skärpta regler oroar

Wisam vill ha sin familj till Finland så fort som möjligt. Regeringens förslag att skärpa reglerna för familjeåterförening bekymrar honom därför. Det skulle betyda att den som fått uppehållstillstånd

FLYKTINGAR KYRKAN

Kyrkoasyl diskuteras

Kyrkan är beredd att beskydda asylsökande som fått nekande asylbeslut. Så sa ärkebiskop Kari Mäkinen i en intervju för MTV under påskhelgen, och hans uttalande ledde till kraftiga reaktioner.

Men vad är då egentligen kyrkoasyl? Kyrkor och religiösa samfund har traditionellt erbjudit fysiskt och andligt skydd åt människor som förföljts. Med begreppet fristad eller kyrkoasyl avses numera situationer där en individ eller en familj vänder sig till kyrkan – i praktiken till en församling eller kristen

gemenskap – för att söka skydd, hjälp och stöd efter att de fått ett negativt beslut på sin asylansökan.

Lucas Snellman skriver på Nyckelbloggen att kyrkoasylförfarandet är ett starkt socialtiskt ställningstagande, men inte lagstridigt.

”Det är inte heller ett sätt att motsätta sig sta-

tens agerande utan följer vissa givna regler”, skriver han och påpekar att det handlar om några enstaka fall årligen.

Mäkinens uttalanden om kyrkoasyl har lett till ivrig debatt både på tidningarnas ledarsidor och i sociala medier. En del har kraftigt tagit avstånd till tan-

ken, kyrkan har dessutom förlorat medlemmar. Andra har hyllat ärkebiskopen för att han modigt tagit itu med en svår fråga och vågat stå upp för samhällets svagaste.

Ekumeniska rådet publicerade år 2007 en broschyr om kyrkoasyl. Den heter ”Kyrkan som fristad” och

FOTO: SANNA KROOK/
KYRKANS BILDBANK

går att hitta på www.ekumenia.fi.

erförening

måste förtjäna 2 600 euro per månad efter skatt för att få sin familj med två barn till Finland.

– Finland är i ett svårt ekonomiskt läge just nu och inte ens arbetslösa finländare kan hitta jobb med en sådan lön, säger han. Jag tycker inte att förslaget är humant. Att ge mig uppehållstillstånd men inte tillåta familjen att komma efter är som att döda mig. Jag tror att gräsrötterna kan hjälpa till att motarbeta lagförslaget. Regeringen är ju till för folket och inte tvärtom.

Vilka regler gäller nu?

– För tillfället gäller det att fylla i en ansökan och föra den myndigheterna. Sedan ska min familj ta sig till den finska ambassaden i Turkiet för en intervju. Det kommer att ta tid, det kan ta upp till ett och ett halvt år.

En aha-upplevelse

Wisam är muslim och han räknar med att Allah hjälper honom och håller honom på rätt väg i livet. Han tror att alla religioner har samma gud.

För Cay-Håkan Englund har mötet med Wisam varit en aha-upplevelse.

– Det känns som vi delar något viktigt, vi delar tron. Men om det är samma gud så finns det olika åsikter om, säger han.

Wisam väddar till finländarna att inte döma efter utseendet.

– Lär känna flyktingarna innan du dömer dem. Ge dem fem minuter av din tid. Om du fortfarande ogillar dem efter det är det en annan sak. Det går bra att stanna flyktingarna på gatan och tala med dem. Vi är sociala människor som tycker det är trevligt.

Tror du att du kan förlåta Isis?

– Inte en chans. Förlåta dem för att det dödar människor? För Isis och al-Qaida handlar det inte om islam. De har en dold agenda och de stöds av Saudiarabien, Iran och Amerika. Det handlar om något stort, kanske oljan. De försöker misskreditera islam. Sattillvida har de lyckats att när man i Europa säger att man är arab och muslim stämplas man lätt som terrorist. Isis döljer sig bakom islam. Jag är muslim och jag vet att Allah säger i Koranen att om man dödar en person, även om det inte är en muslim, så är det som att döda alla människor i universum.

– Man måste läsa Koranen på arabiska för översätter man den får den en annan betydelse.

Men alla muslimer kan inte arabiska?

– Det är ett problem. Därför är också de flesta som söker sig till Isis från länder där man inte talar arabiska. De är nya för islam och tror på sina ledare som säger att de måste döda människor.

Vad är deras mål?

– Jag vet inte. Det är något större. Men det är inte islam.

”Jag såg både vuxna och barn drunkna och jag såg barn dö vid gränsen mellan Serbien och Ungern.”

Vikström: ”Gena inte i kurvorna”

ÄKTENSKAPSLAGEN.
Oberoende av lutherska kyrkans ståndpunkt i äktenskapsfrågan kan präster från och med mars nästa år viga par av samma kön.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Det säger **Urpo Kangas**, professor i civilrätt, till nyhetsajten valomerkki.fi. Biskopen i Borgå stift, **Björn Vikström**, uppmanar till eftertänksamhet.

Kangas konstaterar i artikeln att de inre kriterier som kyrkan sätter för äktenskapet inte har någon betydelse när det gäller den nya lagstiftningen.

I kyrkoordningen, där det beskrivs vem som kan vigas till äktenskap i lutherska

kyrkan, står att personerna ska höra till en församling och vara konfirmerade. Inget nämns om deras kön, vilket det inte heller gör i kyrkolagen. Texterna är skrivna under en tid då den civila lagstiftningen godkände bara äktenskap mellan man och kvinna, vilken gjorde att kyrkan inte behövde vara noggrann med den saken. I kyrkohandboken, däremot, nämns ”brud” och ”brudgum”, och nu ställs frågan hur tungt kyrkohandboken väger juridiskt.

Präster redo att viga

I artikeln på valomerkki.fi framgår att många präster i lutherska kyrkan meddelat att de är villiga att viga par av samma kön till äktenskap. Kyrkpressen vänder sig till biskopen för Borgå stift, Björn Vikström.

Hur ska kyrkan och Borgå stift hantera dessa situationer som potentiellt kan uppstå?

– Min åsikt är att kyrkans praxis ska bygga på kyrkans egna beslut. Därför är min ståndpunkt att präster inte enbart på grund av riksdagens beslut ska börja viga par av samma kön.

Han säger att luthersk tvåregementslära inte betyder att kyrkan utan egen reflektion och teologisk diskussion ska acceptera allt som landets riksdag beslutar.

– Kyrkan ska enligt luthersk teologi kritiskt bedöma om en viss lagtext stöder förverkligandet av kärlekens lag och medmänniskans bästa, eller om den tvärtom förhindrar att Guds goda vilja förverkligas. Efter den utredningen har vi grund för att diskutera vilka eventuella ändringar som

är motiverade inom praxisen gällande kyrklig vigsel, välsignelse av äktenskap eller bön för samkönade par. Den här diskussionen ska vi nu våga gå in i inom kyrkan, och inte försöka gena i kurvorna.

Nya direktiv till hösten

I januari utsåg biskopsmötet Björn Vikström till en av tre medlemmar i den arbetsgrupp som ska bereda redogörelsen för kyrkans äktenskapssyn.

Hur fortskrider det arbetet?

– Biskopsmötets arbetsgrupp som ska arbeta fram direktiv för prästerna är i början av sitt arbete. Vi hoppas kunna ta upp en första version till remissdiskussion i biskopsmötet i augusti och en slutgiltig helst i oktober, men allra senast i december.

Barnens religion inte mammans sak

ÄKTENSKAPSLAGEN.
Om ett år bestäms barnens religionstillhörighet inte längre av mamman. Då ska föräldrarna vara överens.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Riksdagen godkände i mitten av februari några lagändringar som en förberedelse för den kommande könsneutrala äktenskapslagen.

En av de lagar som ändrades är religionsfrihetslagen. Enligt den gällande lagen beslutar föräldrarna gemensamt om barnets religiösa ställning. Om inte föräldrarna kommer överens får barnets mor inom ett år efter barnets födelse ensam bestämma vilket samfund barnet ska höra till.

I den nya lagen fräntas modern denna rätt. Nu förutsätter lagstiftaren att föräldrarna kommer överens, vilket de också gör i vanliga fall. Men om det inte gör det skrivs barnet inte in i något samfund.

Eva Biaudet (SFP) är viceordförande i lagutskottet och ser två problem i den gamla lagen:

– Det är svårt att argumentera för att staten ska prioritera den ena parten om föräldrarna inte kommer överens. Och argumentet att barnet följer modern funkar endast om det bara finns en mor i

NÄR DEN nya äktenskapslagen träder i kraft 2017 påverkas också en rad olika lagar som anknäver till äktenskapet, däribland reglerna kring barnens religionstillhörighet. FOTO: PIXABAY

förhållandet, anser hon.

Ökar rotlösheten

Enligt Eva Biaudet var lagutskottet i stort sett eniga om propositionen. **Antero Laukkanen** (KD) och **Laura Huhtasaari** (Sannf) lämnade ändå in avvikande åsikt. Vad ändringen i religionsfrihetslagen beträffar påpekar de att förändringen i lagen kommer att gälla alla familjer, inte bara relationer mellan två män eller två kvinnor.

Laukkanen och Huhtasaari anser att barnens rätt att höra till ett religiöst samfund är både en mänsklig rättighet och en grundrättighet. De befarar att lagändringen

kommer att öka rotlösheten och religionslösheten i samhället samt minska på den positiva religionsfriheten. De tror också att barnens värdeförstran i hemmen och i skolorna kommer att försvåras.

Lagutskottet hörde bland annat Kyrkostyrelsens förvaltningschef **Asta Virtanieni** som sakkunnig i beredningen. I tidsningen Sana säger hon att det är svårt att göra en helhetsbedömning av den nya lagens konsekvenser.

– Att föräldrarna i fortsättningen gemensamt beslutar om barnets religiösa tillhörighet gör dem mera jämställda. Den sporrar föräldrarna att diskutera vad som

är bäst för barnet. På så sätt blir också trons betydelse för familjen föremål för diskussion, säger hon.

Kyrkostyrelsen befarar ändå i sitt utlåtande att lagändringen innebär att allt fler barn stannar utanför de religiösa samfundet. Ur kyrkans synvinkel är det till fördel för barnet att dess religiösa tillhörighet definieras.

Kyrkostyrelsen anser ändå sammanfattningsvis att lagändringen är den mest ändamålsenliga lösningen, skriver Sana.

Riksdagen godkände lagändringarna med rösterna 106–42 och de träder i kraft i mars 2017.

BETSEDA FLYKTINGAR

Asylsökande döpta i Ekenäs

Betesdaförsamlingen i Ekenäs har överraskats av den stora mängden asylsökande som vill delta i gudstjänsterna, rapporterar Svenska Yle. Hittills har 16 asylsökande valt att döpa sig.

– Boomen började när vi erbjöd tolkning till arabiska, berättar **Fredrik Martin**, församlingens ledande pastor. Han tror att många känner sig hemma i en liten friförsamling som Betesda, men också att den kristna budskapet om förlåtelse går hem hos många.

Martin säger till Svenska Yle att flyktingarna får information om att det inte på något vis underlättar deras asylprocess att de blir kristna. Den fråga som också diskuteras med dem som vill låta döpa sig är att ett kristet dop i värsta fall kan få mycket negativa konsekvenser om

de skickas tillbaka till sina hemländer.

Kyrkpressen har tidigare skrivit om många lutherska församlingar som har omfattande arbete bland flyktingar och asylsökande. Och så i de församlingarna deltar asylsökande regelbundet i församlingens verksamhet.

GUDSFÖRNEKARE TORONTO

Kyrka utreder ateist-präst

I Kanada kan prästen **Gretta Vosper** bli avkragad på grund av att hon uppgett sig tro på varken Gud eller Bibeln, enligt CBC News. Trots det vill hon fortsätta vara präst i sin församling i Toronto som hör till den största protestantiska kyrkan i landet, United Church of Canada. En granskning av Vosper pågår.

Vosper har levt en stor del av sitt liv i kyrkan och anser sig ha mycket att ge sin församling, som också stöder henne i granskningen. Hon säger också att det finns fler präster i samfundet som inte tror på Gud.

LEKPLATS. Obekvämt för vuxna, perfekt för barn i lekåldern. I Lappo finns en kyrka i barnstorlek.

Som gjord för lek

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Mitt emot domkyrkan i Lappo, på lekplatsen vid den gamla prästgården, står en liten kyrkbyggnad i stock. Dörren är i vuxenstorlek och takhöjden väl tilltagen, men resten är dimensionerat för barn.

– Det är en kyrka i barnstorlek. Det är obekvämt för oss vuxna, men för barnen är det gott och lätt att vara här, säger **Liisi Saarimaa**, ledare för barnverksamheten i församlingen.

Domkyrkoförsamlingen vill att kyrkan ska vara Lappobornas gemensamma arv som möjligast många får använda. En plats där barnen kan stilla sig men också får leka. Kyrkan är en komplanerad och byggd för barnen.

– Själva byggnaden är också i barnens ålder. När vi berättar för barnen att kyrkan är fem år gammal så går det upp för många att det är ju jag också.

Kyrkan stod färdig julen 2010 och välsignades året därpå. Tanken på barnens kyrka växte fram då **Liisa Veikkola**, född 1917 i Lappo, testamenterade 70 000 euro till söndagsskolarbetet

i församlingen. Idén till själva byggnaden kommer från en lekstugekyrka i Haapajärvi.

– Det enda villkoret Veikkola ställde var att pengarna inte får användas till löner, säger församlingspastor **Laura Lahdensuo**. Vi ville ge barnen något gemensamt och bestående. Men vi ville ha en större byggnad än en lekstuga så att en hel barngrupp får plats i den samtidigt.

Barnens kyrka i Lappo är 20 kvadratmeter stor och har sittplatser för 30 barn. Den används regelbundet av församlingens söndagsskola sommartid. Under våren och höstarna används den också av dagklubbar och skolklasser.

– Några gudstjänster har det inte hållits i kyrkan, men ett och annat dop har förrättats här, säger Lahdensuo. Den är inte vigd som kyrka utan välsignad som kyrka för barn.

Byggnaden saknar värme så den står mest oanvänd under de kallaste vintermånaderna. Men redan på vårvintern kan man börja vistas i den.

– Barnen håller ju i gång och så har de ytterkläderna på, säger Saarimaa.

”För barnen är det gott och lätt att vara här.”
Liisi Saarimaa

Även om kyrkan inte är någon lekstuga så är tanken att barnen ska leka där. Den möjligheten är något man ännu vill utveckla.

– Vi borde få mera oömma saker att leka med, säger Saarimaa. Då skulle barnen få leka här på egen hand. Nu krävs det att en vuxen är på plats och övervakar.

– Erfarenheten från Haapajärvi visar också att leken upphör när en vux-

en uppenbarar sig, säger Lahdensuo.

Ännu saknas lekrekvisita som barnen kan leka gudstjänst och förrättningar med. Det finns på önskelistan.

– Vi har en prästnalle som barnen kan klä i de liturgiska färgerna. Nästa anskaffning kunde vara albor och kollekthävar. Det är bra om barnen kan komma hit och leka jordfästing eller dop när vi talat om det, säger Saarimaa.

När Kyrkpressen besökte Lappo ha-

INIFRÅN BARNKYRKAN, genom glaset på ytterdörren, ser man domkyrkan i Lappo. Sulo Saikkonen har gjort blyinfattningarna.

EN KYRKA i barnstorlek, konstaterar Liisi Saarimaa och Laura Lahdensuo i de små kyrkbänkarna.

HÄR LEKER barnen nattvardsgång. Också nattvardskärlen i barnkyrkan är en donation till församlingen.

”Det är som att jämföra barnens egna gummi-stövlar med pappas. Pappas stövlar är stora och klumpiga medan deras egna är lätta att röra sig i.”

Laura Lahdensuo

– Till en början väckte bältet förvåning, det kan ju uppfattas hotfullt. Men bältet är ju lagt åt sidan. Det visar på att också knivjunkarna får komma till Jesus, säger Saarimaa.

– Så finns där ju också bibliska symboler som båten, duvan och brunnen. För barnen är det lätt att koppla ihop bilderna i tavlan med det vi talat om tidigare. Katten är med bara för att barn tycker om katter, säger Lahdensuo.

Hjärtat i det triangelformade blyinfattade altarfönstret av **Sulo Saikkonen** är något av barnens favorit.

– På sommaren då solen lyser genom fönstret när vi håller söndagsskola reflekteras det röda hjärtat på mattan i gången. När solen flyttar sig flyttar sig också hjärtat mot bänkarna. Barnen vill ofta sitta just i den bänken för de säger att de sitter i Guds kärlek när hjärtat faller på dem, säger Lahdensuo.

Ännu är det för tidigt att säga om den lilla kyrkan har ökat barnens intresse för den stora.

– Men det känns värdefullt att barnen känner igen sig och att vi tillsammans kan fundera på vad som är gemensamt för deras kyrka och den stora kyrkan. De gör att de blir mer bekanta med kyrkan. Det är som att jämföra barnens egna gummistövlar med pappas. Pappas stövlar är stora och klumpiga medan deras egna är lätta att röra sig i. Samma sak gäller för den lilla och stora kyrkan.

Varken Laura Lahdensuo eller Liisi Saarimaa känner till en kyrka som byggts enkom för barn på annat håll i Finland. Kyrkan i Haapajärvi är ju en lekstuga och i Tammerfors finns barnens katedral, men den är inte byggd särskilt för barn.

– Många delegationer från olika församlingar har varit och bekantat sig med kyrkan, men om någon annan byggt en vet jag inte, säger Lahdensuo.

En av delegationerna kom från domkyrkoförsamlingens vänförsamling i Ungern.

– De visade ett stort intresse för kyrkan. Vem vet, kanske idén går på export, säger Saarimaa.

de man nyss plockat ner barnens julteckningar. Vanligtvis smyckas kyrkans väggar av konstverk som barnen gjort.

– Tanken är att man ska se spår av barnen här, säger Lahdensuo.

Knivjunkarna får komma till Jesus
Lappborna har tagit väl emot barnens kyrka. Många ställde upp på talko under byggnads- och planeringsskedet.

Förutom kontsverken donerades också kyrkklockan, nattvardskärlen och psalmböckerna. Därför finns det också pengar kvar av testamentet. Kostnaderna för själva stommen uppgick till 13 000 euro. Till det kommer kostnaderna för inredningen.

Altartavlan och de blyinfattade glasen är också gjorda av lokala konstnärer som har donerat arbetena till kyrkan. I altartavlan, målad av **Panu Hemminki**,

ingår både lokala och bibliska element som barnen känner igen. I blickfånget finns Jesus som välsignar barnen i en österbottnisk miljö med den karaktäristiska stugan och Simpsiöberget med sin radiomast i bakgrunden. Bredvid Jesus har konstnären placerat ett soljebälte som hör till den manliga sydösterbottniska folkdräkten. Till bältet hör också två knivar, men dem har konstnären lämnat bort.

PRÄSTNALLEN BLIR omskött av dagklubbarnet Emma.

DET BLIR rusning då barnen får hänga upp psalmnumren på tavlan. Kyrkvaktmästaråterväxten är tryggad i Lappo.

ALTARTAVLAN AV Panu Hemminki innehåller många element som man kan samtala om tillsammans med barnen.

BARNENS KYRKA står centralt på lekplatsen mellan prästgården och församlingens kanslibyggnad.

ARKITEKTUR. Det första spadtaget togs 1905. Drygt ett år senare stod Helsingfors Synagoga färdig, byggd på en tomt som staden donerat – då i utkanten av staden, numera i centralt belägna Kampen. När fasaden nu ska renoveras ligger ett lapptäcke av arkitektoniska spår från ett turbulent århundrade och väntar under rappningen.

Synagogan är en bit finländsk historia

TEXT OCH FOTO: JOANNA NYLUND

– Tomten var gratis men medlen för att bygga synagogan skulle samlas ihop, berättar arkitekt **Pirkko-Liisa Schulman** som överser den kommande fasadrenoveringen, planerad till 2017. Hon är grundligt insatt i synagogans historia.

Vid förra sekelskiftet var de finländska judarna cirka 700 till antalet och nästan utan undantag fattiga. För att samla ihop pengar till bygget åkte man till städer med stor judisk befolkning, som S:t Petersburg, Berlin och Paris.

– Det var ett jättestor projekt. Det är otroligt att samfundet dessutom fick råd att anställa en framstående arkitekt, som var en känd person vid den här tiden.

Arkitekten ifråga var **Jac. (Johan Jakob) Ahrenberg** (1847–1914), en finlandssvensk renässansmänniska född i en aristokratisk familj i Viborg. Under sitt liv verkade han som arkitekt, författare, tjänsteman, konstnär och journalist med stort inflytande i media. Ahrenberg var enligt uppgift en vidsynt och intellektuellt nyfiken människa som tidigt intresserade sig för “den mosaiska tron”. Han gick på judiska gudstjänster, var väl införstådd med judisk teologi och tog antagligen emot uppdraget att rita synagogan för en mindre summa än vad som var brukligt.

Finländska judendomen tar form

Det judiska samfundet i Finland har sina rötter i de rysk-judiska soldater som efter avklarad tjänstgöring i tsarens armé fick rätt att bosätta sig i storfurstendömet Finland. Men judarnas rättigheter var starkt kringskurna; de fick uppehållstillstånd endast för ett halvår i taget, och judar som besökte landet fick inte stanna längre än tre dagar.

Judarna var hänvisade till städerna och fick inte heller ha vilka yrken som

”På många håll i Europa byggdes synagogor i gårdsbyggnader så att de inte var synliga från gatan.”

Pirkko-Liisa Schulman

helst, något som begränsade de flesta av dem till handel med begagnade kläder – ett fenomen som allmänheten tenderade att se ner på.

– Trots dessa lagar fick judarna ändå till sist rätt att bygga ett permanent bönehus. Hur gick det ihop, när de inte fick bli bofasta? undrar Schulman.

Frågan har inget entydigt svar, men klart är i alla fall att flera framstående politiker, bland dem liberalen **Leo Mecklin**, hade lobbat i senaten för judarnas rättigheter i flera decennier. Synagogan var på så sätt resultatet av ett långsiktigt arbete. Också Ahrenberg hade offentligt tagit ställning för judarnas svåra situation och bland annat skrivit en pjäs, *Fördrifna*, som uppfördes 1892.

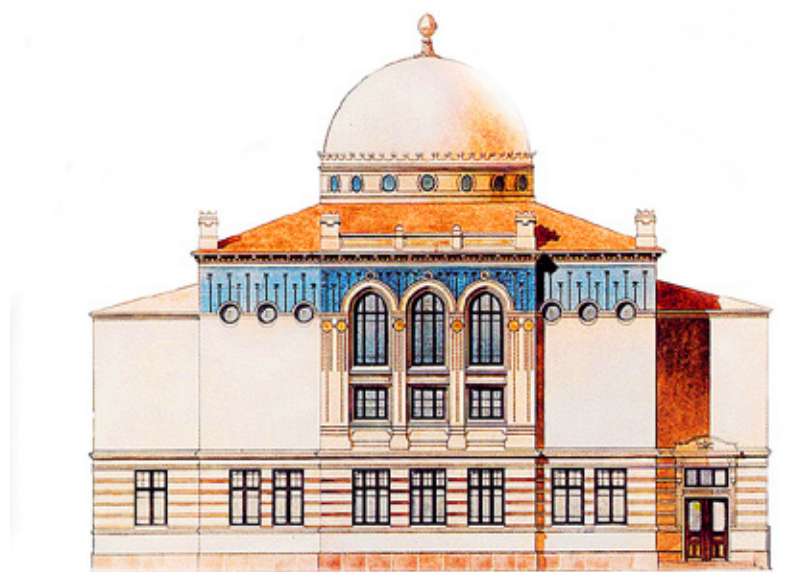
– Bland gästerna vid invigningen fanns senatens talman och andra prominenta politiker, berättar **Ariel Nadbornik**, ansvarig för medelinsamlingen till förmån för fasadrenoveringen.

– Ja, med tanke på den nationalism som växte fram vid den här tiden – självständighetsdrömmarna parallellt med finskhetsivrandet – är det fint att man ändå inte tog avstånd från det som var främmande, instämmer Pirkko-Liisa Schulman.

Först 1918, efter självständigheten, fick judarna samma medborgerliga rättigheter som alla andra.

Själva byggnaden är i nyklassicistisk stil med inslag av art deco. Ahrenberg var i princip emot det rådande nationalromantiska idealet och oroade sig för att Finland höll på att bli för instängt och provinsialt. Hans stil bär därför många klassiska drag.

– När synagogan stod klar var reaktionerna i pressen på det stora hela positiva och byggnaden berömdes som vacker. Den passar ju mycket bra in i Helsingfors stadsbild och har tydliga likheter med andra byggnader Ahrenberg ritat, som till exempel Helsingfors finska normallyce-

JAC. AHRENBERGS akvarell av synagogan från 1905. BILD: HELSINGFORS JUDISKA FÖRSAMLING

um (Norssi). Om det inte var för kupolen skulle man nästan kunna tro att också detta är en skola, konstaterar Schulman.

Varifrån vinden blåser

En annan samtida reaktion var att byggnaden var mer europeisk än väntat, eftersom man uppfattade judarna som först och främst österländska. Det förklarade Ahrenberg med att man i tilltagande ryskfientlighet inte ville belägga den judiska identiteten i Finland med något som kunde uppfattas som ryskt.

Denna försiktighet och känslighet för politiska svängningar har judiska sam-

fund överallt varit tvungna att utveckla under århundradenas lopp.

– På många håll i Europa byggdes synagogorna i gårdsbyggnader så att de inte var synliga från gatan. Några av dem räddades faktiskt under Kristallnatten och senare förstörelse just därför – de satt ihop med annan bebyggelse och man kunde inte riskera att hela kvarteret brann ner, berättar Schulman.

Ariel Nadbornik nämner en annan bestämmelse som gällde alla synagogbyggen i Europa: synagogan fick inte vara högre än kyrkorna runtomkring. Men det fanns sätt att samtidigt

SYNAGOGAN
PASSAR bra in
i stadsbilden
och har likheter
med exem-
pelvis finska
Norsen på
Bangatan.

PIRKKO-LIISA SCHULMAN och Ariel Nadbornik framför synagogan i Kampen.

lyda lagen och kringgå den.

– Ett bra exempel är Stora Synagogan i Vilnius, som rymde över tretusen personer. Det förklaras av att byggnaden i själva verket var fem våningar hög, men bara tre av dem var ovanför markytan.

Även om det judiska samfundet i Finland har levt i relativ trygghet finns också här den självbevarelsedrift och behovet att passa in som är typiska för små, ofta förföljda minoriteter. De första judiska immigranterna började tala svenska eftersom det vid den tiden var det främsta handelsspråket. I moderna

tider har finskans ställning ökat markant, i synnerhet efter att den judiska skolan (som verkar i samma komplex som synagogan) bytte undervisningsspråk från svenska till finska på 1930-talet. Församlingen är nu officiellt tvåspråkig.

Tillbaka till ursprunget

Synagogans interiör, också den ritad av Ahrenberg, renoverades 2005. Då fick de vitmålade väggarna tillbaka sin ursprungliga gröna färg. Pirkko-Liisa Schulman konstaterar att synagogan gått igenom samma arkitektoniska mo-

denycker under 1900-talet som många kyrkor och andra offentliga byggnader. Också materialen speglar samma byggnadstekniska fadäser: till exempel har den ursprungliga kalkfärgen målats över med latex. Fasaden, som idag är varmgul, var grå under efterkrigstiden. Nu planerar man att också här återgå så mycket som möjligt till det ursprungliga. Efter att rappningen reparerats ska den nedre delen av fasaden få en mörkare, gulbrun nyans, och den övre delen en sandfärgad nyans som är ljusare än den nuvarande gula.

Läget för det judiska samfundet är förstås helt annat idag än för 110 år sedan, men vissa aspekter förändras inte. I motsats till exempelvis statliga kyrkor är den judiska församlingen fortfarande beroende av donationer för att ro iland ett så stort projekt som grundrenoveringen av fasaden utgör. Därför har man nyligen startat en medelinsamlingskampanj som riktar sig till den breda allmänheten.

– Vi hoppas få ihop de pengar som behövs under detta år så att renoveringen kan utföras nästa sommar. Både arkitektoniskt och kulturellt är synagogan en del av stadsbilden i Helsingfors, och gemensam för båda språkgrupperna. Därför vill vi också ge alla en möjlighet att bidra, avslutar Ariel Nadbornik.

Källor:

“Jac. Ahrenberg – The Man Who Designed the Helsinki Synagogue” av Pirkko-Liisa Schulman för “Jewish Architecture – New Sources and Approaches”, Michael Imhof Verlag
Judiska församlingen i Helsingfors

Med omtanke och värdighet
ombesörjer vi allt i samband med begravningar

ENEBERGS

BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandgatan 2, Mariehamn
Tel 19 028 Jour 24 h
www.enebergs.ax

Sedan 1957

Medlem av Finlands begravningsbyråers förbund

Högskolestiftelsen i Österbotten mottar DONATIONER OCH TESTAMENTER

för sitt arbete att stöda svensk högskoleverksamhet i Österbotten. Hjälp vid uppgörande av testamenten och donationsbrev.
Tag kontakt med VD Katarina Heikius, tel. 0500-167 063 Vasaesplanaden 16, Vasa

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kåhvilä ja kokouspalvelut

- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA!

www.majatalobox.fi

VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatzen 7

Tel (09) 7002 4828 | espoon.hautautuimisto@saunalahti.fi

www.espoonhautaus.fi

BERNY'S
CAFÉ & RESTAURANT

Researrangörer, föreningar och företag
Kvarkens världs naturarv är värt ett besök!

Vi står till tjänst med kryssningar för grupper
upp till 50 personer inom världsarvsområdet.
Kaffe, lunch eller middag i vår restaurang vid Replotbron.
Välkomna!

Närmare information och bokningar:
info@berny.fi Tel. 06 352 1200

JOUR
DYGNET RUNT
050 34 71555

Vi hjälper i sorgen.

HELSINGFORS
BERGHÅLL 010 76 66500
FORUM 010 76 66620
MALM 010 76 66630
ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590
TÖLÖ 010 76 66530
ESBO
ALBERGA 010 76 66610
ESBOVIKEN 010 76 66640
HAGALUND 010 76 66570

VANDA
DICKURSBY 010 76 66560
MYRBACKA 010 76 66600
HYVINGE 010 76 66580
KERVÖ 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/
samtal + 0,1209 €/min

HOK-ELANTO BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautaupalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

Genom livet med förtäckta ögon

TEATER. Stan Saanila debuterar som manusskribent med en religiöst betonad skräckpjäs. Under hela föreställningen är publikens ögon förbundna.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Två män, en far och en son, sitter i en bil på en landsväg. Det snöar ymnigt. Vägen sluttar neråt, chauffören tappar kontrollen över bilen och kör av vägen. Hjulspåren snöar genast igen. Männen sitter fastklämda i bilen och kommer inte loss.

Det här är upptakten till Teater Mes-tolas pjäs *Bländad*, som har premiär på Svenska Teatern nu på lördag.

– Jag blev ombedd att skriva pjäsen. Den skulle utspela sig i mörker och den skulle vara spännande, berättar journalisten, komikern och teveprofilen **Stan Saanila**.

– Jag kör mycket bil, ibland i dåligt före, och har många gånger funderat på vad som kan hända när någon kör av vägen i ett snöoväder. Tänk om det ligger någon där i den där stora snödrivan som vi inte ser?

I pjäsen, regisserad av **Martin Bahne**, trasslar sedan saker till sig.

– Det visar sig att en av männen kanske inte är den man skulle tro, säger Saanila och för en knytnäve till munnen i en skräckfylld pose.

Publiken ska sitta med ögonbindel i totalt mörker och ta in pjäsen med hjälp av ljudeffekter, ljuseffekter och dofter.

– Jag har länge jobbat med radio och i det mediet leker man mycket med människors inre syn och visioner. I radio kan man säga: vi befinner oss i en tunn i Niagarafallet, och så är man där. I pjäsen kommer det att fungera på lite samma sätt. Mörkret kan man också se som en metafor: vi går genom livet med förbundna ögon.

Männen i bilen börjar berätta historier för varandra, och historierna går långt tillbaka i tiden. Publiken får ledtrådar till vilka männen kan vara och vilket deras förhållande till varandra är.

– Att jobba fram den här pjäsen var

utmanande för mig, bland annat eftersom det handlar om relationen mellan far och son. Jag har fått gå igenom mitt eget förhållande till min far. Hurudan far har jag varit till min egen son? Det här är saker jag tror alla tänker på. Vilka misstag har jag gjort och vad kan jag reparera?

Stan Saanila gick och tänkte på pjäsen i ett år, ”gick och slet sig i håret, hade ångest och var olycklig”.

– Men själva skrivandet tog bara en vecka. Det var njutningsfyllt, lätt och trevligt. Jag överraskade mig själv. Det var som att texten kom till mig utifrån, sänkte sig över mig, viskade mig i örat. Det här låter fänt, men det är sant: Jag satt och grät när jag skrev. Fast jag visste vad som skulle hända blev jag berörd.

I temat far-son ser Stan Saanila en hel del kristen tematik.

– Jag tänker på Jesus som offerar sig för mänskligheten. Jag tror att Kristus som ideal har påverkat manssynen överhuvudtaget. Man ska offra sig för andra. Förneka sig själv. Uppgå i intighet. Det är liksom fint att ta smällar och vara stoisk. Bit ihop och lida.

Tilltalad av godhet

Han har alltid gillat religiöst betonade skräckfilmer, som *Exorcisten* eller *Djävulens advokat*. Och böcker, som *Per Lagerqvists Barabbas*.

– Jag har funderat mycket på ondska. Det som tiltalar mig i kristendomen är att det är motpolen till ondska. Den kristna nåden är central för mig, jag finner mycket tröst i den. Men ondskan, vad beror den på? Är den en kraft eller är det bara något som sker på grund av människans svaghet eller ointresse eller dumhet?

I pjäsen finns alltså rikligt med kristna undertoner. Mycket mer vill Stan

Saanila inte avslöja.

– Det är en sekulär pjäs. Men jag är lite av en bråkstake. Religion och kristendom upplevs som lite pinsamt, lite skämmigt. Om man vill göra progressiva och upplysta människor illa till mods ska man börja tala om Jesus. Eftersom jag är en bråkstake vill jag göra det, och retas lite också.

Han säger att hans tro är viljebaserad, snarare än upplevelsebaserad.

– Det finns människor som går omkring uppfyllda av den Heliga Anden och övertygade om Guds existens. Sådan är inte jag. Man kunde säga att jag är en välvilligt inställd agnostiker. Jag säger inte ”Ja, jag vet” utan ”Ja, jag hoppas det gärna”.

Han tror att den bästa reklamen för kristendomen är helt vanliga, hyggliga, kristna människor.

– Inte kan man övertyga någon med förståndet. Det gäller allt från krukväxter till färgen blå och kärnkraft. Ingen

NÄR ÖGONEN är slutna aktiveras de andra sinnen. Stan Saanila jobbade länge på radio och är van vid att arbeta med ljud utan bild.

kommer att ändra sig för att vi gör en lista med plus och minus och har fler plus längst ner på pappret. Det är droppen som urholkar stenen. Små knuffar i olika riktningar påverkar oss, medvetet och undermedvetet.

Det som tilltalar honom i kristendomen, förutom nåden, är gemenskapen.

– Det är lite som ett slags ”Monty Python secret handshake”: Aha, den där också! När jag går på gudstjänst och ser människorna omkring mig kan jag utgå från att de är en kraft för det goda.

Hur har du gjort för att inte bli cynisk i den frågan? Det är ju inte helt ovanligt att kristna beskrivs som skenheliga skurkar?

– Det där har att göra med dramaturgi. För att dramaturgin ska fungera måste du ha ett paraply men inget regn, eller regn utan ett paraply. En präst som är snäll fungerar inte i populkulturen, där måste prästen vara ondskefull eller liderlig, annars så blir

Fem instängda systrar

FILM

Mustang

Regi: Deniz Gamze Ergüven
Manus: Deniz Gamze Ergüven, Alice Winocour

Först låses ytterdörren till det stora trähuset på den turkiska landsbygden. Telefoner och datorer plockas

bort. Så småningom portförses trapphuset. Till sist svetsas galler för fönstren. Orsaken? Fem växande systrars kyskhets ska bevaras – till varje pris.

Filmen *Mustang* är en studie i konservatism och traditionalism i den form den, med varierande förtecken, drabbat och drabbat unga kvinnor världen över. De fem systrarna väx-

er upp med sin morbror och mormor. Gallren för fönstren och de bruna oformliga klänningarna må göra den värld systrarna längtar efter otillgänglig, men suget inom dem slocknar inte.

Regissören **Deniz Gamze Ergüven** har gjort en turkisk version av amerikanska *The Virgin Suicides* från 1999, men hon undviker grova förenklingar om religion som enda drivmedel för ett strängt kyskhetsideal. I stället pekar hon på de

tysta överenskommelserna, den lilla gemenskapen, det svåra mötet med en värld som inte längre är vad den brukade vara.

Det finns rikligt med mörka stråk i filmen, men till skillnad från den amerikanska förlagan sipprar också ljuset in: en moster som ser mellan fingrarna, en paketschaufför som kommer när det behövs, en älskad lärarinna som utgör ett sista hopp att klamra sig fast vid.

■ CHRISTA MICKELSSON

”Om man vill göra progressiva och upplysta människor illa till mods ska man börja tala om Jesus.”

det ingenting. Och till slut blir det här folks bild av präster. Men ju mer man har att göra med församlingsmedlemmar och kyrkligt anställda ser man att de är helt vanliga människor.

Bara tankarna är farliga

Föreställningen *Bländad* spelas på Svenska Teatern bara under april månad.

Stan Saanila avslöjar inte om pjäsen mynnar ut i mörker eller ljus.

– Jag vill att den som sett pjäsen efteråt ska ha rikligt med tolkningsmöjligheter. Jag har lagt in vinklar och sidospår, berättelser jag tycker att är spännande och som kan ge nycklar. Ingen ska kunna säga: ”Det var hovmästaren hela tiden” utan mera: ”Det var hovmästaren, eller var det?”

Han hoppas att pjäsen ska uppfattas som spännande, men inte farlig på riktigt.

– Lite som spöktåget eller berg-och-dalbanan på Borgbacken. Det enda som är riktigt farligt är tankarna.

Blodad tand

När Stan Saanila nu fått smaka på att skriva teater har han fått blodad tand.

– Jag är jättesugen på att skriva mera. Teater är kreativt och dynamiskt, det växer fram ur en gemenskap. Det roligaste man kan göra är att jobba med glada och kreativa människor, helst sådana som kan mera än man själv. Då lär man sig hela tiden något.

– Om Gud vill så börjar jag skriva på nästa pjäs till hösten. Jag ska försöka lära mig av processen och se vad jag kan variera och göra annorlunda. Jag är otroligt tacksam över förtroendet, att jag fått den här chansen.

Hans tacksamhet vänds också till Svenska kulturfonden som finansierat projektet Reko, inom vilket skribenter som tidigare inte skrivit för teaterscenen fått möjlighet att göra det under handledning.

– Ofta tar man kulturfonden för given. Men alla de här donatorerna som genom åren skänkt pengar för det svenska i Finland: jag lyfter på hatten och skrapar med foten.

Kärlekens fortsättningskrig

BOOK

Århundradets kärlekskrig

Författare: Ebba Witt-Brattström

Förlag: Norstedts 2016

Det finns en sak man inte ska göra innan man sätter sig ner och läser *Århundradets kärlekskrig*: surfa på artiklar om **Ebba Witt-Brattströms** skilsmässa från akademiledamoten **Horace Engdahl** eller se intervjuer med någondera på SVT-play. De leder till sådan förvirring att man glömer bort vad det egentligen handlar om: litteratur.

Århundradets kärlekskrig är en roman om ett par som slutat älska varandra. Vi kan alla känna igen oss.

När de diskuterar sitt sexliv kan det till exempel låta så här:

Han sa: / Låtsad kyla / skulle jag ha kunnat acceptera. / Det är ett gammalt kvinnligt knep / som vi män genomskådar. // Men detta är något annat: / ett stenhårt avvisande.

Hon sa: / Kunde du åtminstone / låta bli att springa omkring / naken i lägenheten / med din tjocka buk.

Så här går de på, från ilska och spydigheter till kris, ånger, försoning, en fasad av välvilja, våld. Hon mästrar, han okvädar, de bankar litterära referenser i skallen på varandra, hon rasar poetiskt som en sviken Sapfo, han svarar nedlåtande, ibland så korkat att man känner att hon är så ointressant för honom att han inte ens behöver säga något intelligent.

Det här är inte en roman om varför ett par slutar älska, det handlar ju om partsinlagor. Vi får givetvis ta del av deras åsikter om saken,

men frågan är hur tillförlitliga de är.

Alla som någonsin levtt i ett förhållande vet att det är två icke-på-alla-sätt-älskvärda personer som sitter där tillsammans genom år av frukostar, luncher och släktkalas. Båda tenderar att brista ut i ointressanta monologer. Man kollar inte alltid in den andras flackande blick. Förr eller senare inser båda att den andra stundvis är självgod och har utvecklat martyrminer.

Allt detta är vardag.

Men vi kan leva med det så länge vi älskar.

Hon och Han i *Århundradets kärlekskrig* ser på varandra med fasa och vämjelse (ibland med en nostalgi som både de själva och den andra kan missa för kärlek) – och det är det här som är så fruktansvärt med den här boken.

Hopplösheten, ledan, diskussionen som inte leder någonvart, hoppet som tar sig en tur till vallgraven och tittar ner på de döda kropparna i vattnet. Våldet som han riktar mot henne behandlas turvis som anklagelse, turvis som medicinskt problem (kanske en i smyg framskridande frontallobsdemens?).

Man förstår att det fanns en tid då det inte var så – jag drack de scenerna som en törstande – men den tiden är oåterkalleligt förbi. Den här boken luktar ångest och skam och en kvinnas sönderslagna dator.

Texten saknar den innerlighet som präglar **Märta Tikkanens** *Århundradets kärlekssaga*, som den går i dialog med. Den är kallare.

Ändå känns den på något vis sann och nödvändig.

■ SOFIA TORVALDS

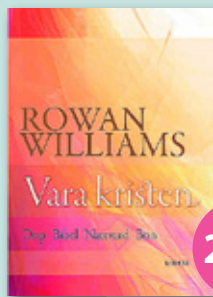

EBBA WITT-BRATTSTRÖM har skrivit ett verk om ett långt äktenskap i upplösning. FOTO: MARIE KLINGSPOK ROTSTEIN

”

Rowan Williams är verkligen en kyrkofader för det 21:a århundradet.

Joel Halldorf diskuterar boken *Vara kristen* i Läsarpodden som finns på tidningen Dagens webbplats.

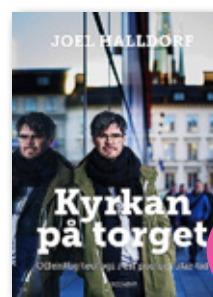

Rowan Williams
Vara kristen

Dopet, Bibeln, nattvarden och bönen är gemensamma för majoriteten av de kristna. Vilka slags människor hoppas vi bli igenom att praktisera dessa?

I den här lilla boken begrundar ärkebiskop emeritus Rowan Williams det kristna livets grundbultar. **Libris, inb.**

22⁹⁰

Joel Halldorf
Kyrkan på torget

I tio år har teologen Joel Halldorf skrivit krönikor för Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Expressen, Sändaren och Dagen. Här är 53 av de texterna samlade. Halldorf talar för en kyrka som vågar vara politisk. **Argument, inb.**

20⁰⁰

**BOENDE FÖR ÄLDRE
I HELSINGFORS**

Blomsterfonden, Kottby
Tfn 044 333 1628
Brummerska hemmet, Baggböle
Tfn 040 749 4194
Kristinagården, Haga
Tfn 050 575 88 99
Seniorhemmet, Brunakärr
Tfn 050 400 2078
Silviahemmet, Haga
Tfn 044 722 4567
www.folkhalsan.fi/bo
folkhälsan

**STENHUGGERI
LEVANDER**

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

**EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET**
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Nu! Direkt från tillverkaren
**KVALITETSMADRASSER
och SÄNGAR**
Våra bäddmadrasser är kända
för effektiv fukttransport
ÖNSKE SÄNG
Även specialmått
Leveranser till hela Finland • Tfn 050 380 4154 • www.onskesang.fi

**Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ**

Kungsg. 7, 10600 Ekenäs 050-555 3616
henricson.kietz@surfnet.fi 0400-470 709

LOCUSwww.locus.fi**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

FLYKTINGDAG

MED HÅKAN SANDVIK

Lö 14.5. kl 10.30 – 16.30 KREDU,
Nykarleby

- Flyktingläget i Mellanöstern och Afrika
- Flyktingmottagandet och integrationen i Sverige
- Hur bemöter jag en flykting? Vad kan jag göra?

Föreläsningarna är gratis

Möjlighet till lunch och kaffe, 15€
Lunchbokningar senast 9.5 till
info@kredu.fi / 06-7889400
För mer info www.kredu.fi
Arr: Kredu &
Förbundet Kyrkans Ungdom

Garantiföreningen för Evangeliska
folkhögskolan i Svenskfinland rf.

Kallelse till årsmöte 2016

Medlemmar i Garantiföreningen för Evangeliska
folkhögskolan i Svenskfinland rf

kallas till årsmöte

onsdagen den 27.4.2016 kl 19 på Strandgatan 21-22
Vasa.

Stadseenliga ärenden och tre av styrelsen beredda
ärenden; Ansökan om ändring av upprätthållar-
tillstånd, Fastighetsplaner vid Vasa campus och
Avyttring av föreningens egendom. I tur att avgå
är ordinarie medlemmen Brita Jern och ersättare
Andreas Sundstedt.

Styrelsen, Garantiföreningen för
Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf.

Hedra minnet

Begravningstjänster
med tiotal år
av erfarenhet.

Blomsterarrangemang,
unika kistor,
urnor.

Nu även i BORGÅ.

Vi rekommenderar
tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst

P. Borg & Co

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080

Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

21.5.2016
KL. 9-13

Vi inbjuder alla som fötts år 2006 att fira den första fulla tian
på Borgbacken tillsammans med sina familjer. Mångsidigt
trevligt program, gratulationer och förstås fartfyllda turer i
anordningarna. Anmälningar och mera information från din
hemförsamling och mestat.fi 15.3.-15.4. Vi ses på Borgbacken!

Mestat

KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

FRÄMLINGSKAP**KYRKHELG-SYD 15-17.4.2016**

Södra Haga kyrka, Vespervägen 12, Helsingfors

FREDAG 15.4

17.00 Paneldiskussion:
**Bilden av Israel och
Palestina i media.**

Tomas Sandell och
Jan-Erik Andelin. Stig
Kankkonen

18.30 Servering

19.00 Kvällsmöte:

**Kristus – själv både
flykting och fredlös**

Daniel Björk, **Israel
– ett fredlöst folk**
Tomas Sandell. Sång
Elna Romberg

LÖRDAG 16.4

10.00 Bibelstudium:
**Josef och hans
drömmar** Hans Lind-
holm (Uppsala)

11.00 **Seminarier I**

12.30 Lunch

14.00 **Vad sker i den
muslimska världen?**

Föredrag: Niilo Närhi

15.15 Kaffe

16.00 **Seminarier II**

18.00 Kvällsmöte:

**Herre, du vandrar
förbrödringens väg**

His Master's Noise,
Tuomas Anttila, Leon
Jansson, Benjamin
Sandell, Matias Gäd-
da.

Programmet fortsät-
ter efter paus med
servering.

SÖNDAG 17.4

10.00 Bibelstudium:
**Josef och hans
bröder.** Hans Lind-
holm

Kaffe och smörgås

12.00 Puls gudstjänst

(Radio Vega radier-
ing) predikant Hans
Lindholm, liturg Daniel
Björk. Nattvard.

UR EVANGELIET

”Också dem måste jag leda, och de skall lyssna till min röst, och det skall bli en hjord och en herde.”

Läs mera i
Joh. 10:11–16

OM HELGEN

Ett får att följa

Denna söndag kallas ”Den gode herdens söndag” men det handlar inte så mycket om får som man kanske kunde tro. Egentligen är det chefen och gott ledarskap som ligger i fokus.

Jesus är den gode herden. Men det betyder inte att vi är någonslags fårsallar i en flock utan ansvar. Alla är ledare i det lilla, lite som fåret Shaun.

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

RUNT KNUTEN

Kunglig närvaro i Korsholm.

Prinsess- och prinsgudstjänst söndag kl 10 i Korsholms kyrka.

Välkommen på Församlingsförbundets årsmöte måndagen 2 maj 2016

Medlemmarna i Församlingsförbundet rf kallas till årsmöte måndagen den 2 maj 2015 kl. 18.00 i förbundets utrymmen på Sandvikskajen 13 i Helsingfors. Servering och bokförsäljning från kl. 17. Välkommen!

Årsmötet inleds med andakt av biskop Björn Vikström. Sedvanliga årsmöteshandlingar med val av tre nya styrelsemedlemmar och en suppleant. Verksamhetsberättelsen för år 2015 sänds till alla medlemmar i Förbundet.

FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET rf.

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Robin Norrbäck 044 027 0293, robin.norrbäck@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN STIG-OLOF FERNSTRÖM

Både får och herde

I **GAMLA** testamentet ser vi att herdens yrke värderades högt. Kung David var herde, profeterna talade mycket om goda herdar, men också om dåliga.

Under Nya testamentets tid hade inställningen till yrkesgruppen herdar förändrats. De kunde inte uppfylla alla de renlighetskrav som den nya judiska lagreligionen med de äldstes stadgar krävde.

Var det kanske de dåliga religiösa herdarna som var en orsak till nedvärderingen? Hos profeten Hesekiel ser vi hur Gud går tillrätta med sitt folks herdar: De har ”bara tagit hand om sig själva” i stället för om hjorden (34:2–4).

Har det här något att säga oss? Hur är det med våra andliga och världsliga ledare? Är det omsorgen om hjorden som är viktigast för dem?

På Hesekiels tid (ca 580 f.Kr.) befann sig folket i fångenskap i Babel. Det dåliga ledarskapet hade vilsefört folket. Trots det avger Herren ett fantastiskt löfte: Han ska själv ta sig an sin hjord (34:11–16) = dagens GT-text. Längre fram i kapitlet säger Herren hur det ska ske, nämligen genom ”min tjänare David” (v. 23–24). Kung David levde drygt 400 år tidigare, men han hade fått löftet om en avkomling, Messias, och därför har Jesus för-

knippats med David. Ofta möttes han av ropet: ”Davids son, förbarma dig över mig.” Under tiden fram till Jesus var Guds folk helt beroende av sina andliga herdar. Men efter Jesu gärning tar den Helige Ande sin boning i varje lärjunges inre såsom också profetian hos Jeremia 31:34 säger: ”Alla skall känna mig...”

När de andliga ledarna sviker sitt uppdrag är katastrofen inte lika hotande som under GT:s tid. Varje Jesu lärjunge har idag Guds ord på sitt eget språk, och den Helige Ande ger oss den rätta förståelsen. Anden utrustar Guds församling med gåvor, bland annat med provandets nådegåva = att skilja mellan andar (1Kor 12:10). Ingen kan i dag handla mot Ordet och skylla ifrån sig på pastor, biskop eller professor NN. Vi är skyldiga att följa exemplet från de första kristna i Berea (Apg 17:11): ”De tog emot ordet ... forskade dagligen i Skrifterna” för att kontrollera. I församlingsgemenskapen följer vi både den store Herden och de mindre herdarna, men samtidigt är vi också små herdar och tänker på exemplets makt.

Någon har uttryckt saken så: På framsidan ser vi kristna ut som får, bakifrån ser vi alla ut som herdar.

Stig-Olof Fernström är pensionerad kyrkoherde från Lukas församling i Helsingfors.

#bönetwitter

”Tack Jesus, du min Herde. Jag skall inte fattas (Ps 23).”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Stig-Olof Fernström

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN

Hes. 34:11–16

ANDRA LÄSNINGEN

1 Petr. 2:21–25

EVANGELIUM

Joh. 10:11–16

Andra söndagen efter påsk. Temat är ”Den gode herden”.

PSALMFÖRSLAG

287, 208, 103, 218 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

MIKAEL AGRICOLA

På lördagen flaggar vi för vår egen Mikael Agricola och för det finska språkets dag. Agricola brukar kallas för det finska skriftspråkets fader eftersom han skrev den första boken som någonsin skrivits på finska. Han kämpade också för att prästerna skulle få använda finska som gudstjänstspråk i stället för latin.

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

KALENDERN 8–14.4

ÅBOLANDS PROSTERI

■ VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 10.4. kl 10: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Lehtonen. – kl 17 Konserten ”Tills vi möts igen” i Pargas kyrka med Pargas Amatörorkster, Pargas Sängen, Pargas Damkör, Pargas Manskör och Pargas Kyrkokör. Kollekt till förmån för Gemensamt Ansvar.

On 13.4. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Heikkilä, Lehtonen. Sång av Amanda Wiik, ackompanjerad på gitarr av Patrik Sundell.

Nagu kapellförsamling:

Sö 10.4. kl 11: Finskspråkig mässa i kyrkan, Granström, Taulio.

Korpo kapellförsamling:

Sö 10.4. kl 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Ingen gudstjänst denna vecka.

Iniö kapellförsamling:

Sö 10.4. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Vuola.

■ ÅBO

to. 7.4: kl. 18.30 Psalmflöten, Aurelia. Psalmsång till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar med Åbo Svenska Kyrkokör och Marjo Danielsson.

lö. 9.4: kl. 14 Aurorakörens välgörenhetskonsert för och med flyktingar, Aurelia. ¾ av intäkterna går till Finlands Röda kors flyktingarbete. Sopplunch kl. 13.15, fritt inträde, programblad 15€/st. **kl. 16:** Konsert Birger's Ragtime band, Mikaelskyrkan. Fritt inträde, programblad 10€/st till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar.

sö. 10.4: kl. 12 Högmässa, Domkyrkan. Öhman (pred), Björkgren (lit), Forsman. Barnhörna. Kyrk-kaffe.

må. 11.4: kl. 18 Senegalafon i ord och bild med Ulrika Wolf-Knuts och Lars-Runar Knuts, Aurelia. **ons. 13.4:** kl. 12 Frukostklubben, Svenska Klubben (Aurag. 1). Christina Nygren-Landgärs ”Akademisk bildning”

kl. 13: Café Orchidé, Aurelia. Andreas Andersson berättar om Taizé

kl. 18: Veckomässa, Aurelia. Bäck, Danielsson.

to. 14.4: kl. 11 Knattekyrka och rytmi, Aurelia. Björkgren, Pettersson.

ÅLANDS PROSTERI

■ HAMMARLAND

2 sö e påsk 10.4: Taizémässa kl 18 Ingemar Johansson

■ JOMALA

Lör 9.4 kl. 11-14: Barnloppis
Sön 10.4 kl. 18: Förbönsmässa
Mån 11.4 kl. 19: Meditativ sång
Ons 13.4 kl. 12: Församlingslunch

■ MARIEHAMN

09.04 Loppis: kl. 12–15 på Marga-retagården.

10.04 Högmässa: kl. 11.00 i S:t Görans kyrka, Maria Widén, Kaj-Gustav Sandholm, Modera-tokören. Kyrkkaffe. Pensionärer särskilt inbjudna.

Sinnesromässa: kl. 15.00 i S:t Görans kyrka, Maria Piltz, Lisbet Nordlund, Anders Laine. Kaffeservering i församlingshemmet från kl. 14.00.

14.04 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans kyrka, Maria Widén, Judit Deäki, Pilgrimskvartett.

Sopplunch: kl. 12 i församlingshemmet. Pris 7€.

Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

■ SUND-VÄRDÖ

Söndag 10.4 kl. 11.00: Familjegudstjänst i Vårdö kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Kent Eriksson. Söndagsskola i sakristian.
www.sund-vardoforsamling.fi

NÄRPES PROSTERI

■ KORSNÄS

Fre 8/4 19.00: Karasamling i Församlingshemmet. Gäst Anders Enlund.

Sö 10/4 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.

Sö 10/4 18.00: Gemensamt-Ansvar-samling i Molpe bykyrka. Medv. Projektkören, Gun Korsbäck-Orre, Deseré Granholm m.fl. Servering och lotteri.

Må 11/4 9.30: Morgonbön och kaffe i Församlingshemmet.

Må 11/4 13.00: Korsbäck missionssyfsörening i Byagården.

Må 11/4 15.30: Kvinnor i Bibeln, Församlingshemmet.

Ti 12/4 13.00: Vänstugan i Församlingshemmet.

On 13/4 13.00: Silvergruppen i Församlingshemmet. Gäst: Gunnar Särs. Sång av Silver Sisters.

On 13/4 18.00: Skriftskola i Församlingshemmet.

To 14/4 13.00: Molpe missions-syfsörening i Bykyrkan.

To 14/4 13.00: Solglimten i Församlingshemmet.

Fre 15/4 18.30: Fredagscafé för kvinnor i Församlingshemmet. Gäst: Nanna Rosengård.

■ KRISTINESTAD

kristinestadssvenska församling.fi

Pärlbandet: fr 8.4 kl 19 i L:fjärds förs.hem. ”Levande ord”, Eivor Kronlöf m.fl.

Kvällsmässa: lö 9.4 kl 18 i Dagsmark bönehus, Saarinen, Martikainen

Gudstjänst: sö 10.4 kl 12 i K:stad, Saarinen, Martikainen

Högmässa: sö 10.4 kl 18 i Sideby, Saarinen, Nilsson. För skjuts ring Hellman 0400-763325

Bibelsamtal: sö 10.4 kl 18 i L:fjärds förs.hem

Församlingsafton: lö 16.4 kl 19 i K:stads förs.hem, Albert Häggblom, sång av Kristoffer Streng och Church Hill Singers

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 8.4 Inger Sjöberg, Esbo **Lö** 9.4 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok *Helga Hund i Egypten* (repris från 11.2.2006) **Må** 11.4 Helena Tornberg, Limingo **Ti** 12.4 Sarah Tiainen, Karleby **Ons** 13.4 Tomas Ray, Helsingfors **To** 14.4 Jan Tunér, Ekenäs.

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 8.4 Jan Tunér, Ekenäs **Lö** 9.4 17.58 Ett ord inför helgen, Kimito kyrka. **Sö** 10.4 Jan-Erik Nyman, Jakobstad **Må** 11.4 Jockum Krokfors, Jakobstad (repris från 19.4.2010) **Ti** 12.4 Albert Häggblom, Esse **Ons** 13.4 Sissel Lund-Stenbäck, Esbo **To** 14.4 Maria Boström, Föglö (repris från 25.6.2014).

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 10.4 Gudstjänst med Kimitoöns församling. Predikant och liturg: Karin Donner. Organist, kantor och körledare: Vesa Mäkeläinen. Kör: Sankt Andreaskören. Solosång: Helena Karilainen. Musiker: Nina Källberg, flöjt och Jukka Mäkelä, violin. Textläsare: Julia Lundsten.

VEGA

VEGA

VEGA

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Närpes

Lö 9.4 kl 18: Välgörenhetskonsert i kyrkan för barn-, ungdom, familjediakonin i Närpes församling med Lina Sandells psalmer o sånger. Allsångsgillet o Nice Noise Quartet medverkar. Ralf Salo tal. Frivillig kollekt.

Sö 10.4 kl 12: Gemensam högmässa i Pörtom kyrka.

Sö 10.4 kl 18: Gudstjänst i Töjby bykyrka, Ralf Salo pred, S.Lindén. **On 13.4 kl 12:** Pensionärssamling i förs.hemmet, börjar med mat. Dagens gäst: apotekare Erkki Ihala. Wallin, S.Lindén.

Övermark

Lö 9.4 kl 18: Vårfest i Frönäs bykyrka, Leif Erikson, Bengt Djupsjöbacka, Wikstedt, Bäck.

Sö 10.4 kl 12: Gemensam högmässa i Pörtom kyrka.

Pörtom

To 7.4 kl 19: Legatokonsert i kyrkan.

Sö 10.4 kl 12: Gemensam högmässa, Ralf Salo pred., Ingvesgård, G o S Lindén, Pörtomkören.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr kl 20: Ungdomskväll i församlingshemmet
Sö kl 14: Gudstjänst, Englund, Erica Nygård
Må kl 10: Familjeklubben i församlingshemmet
Ti kl 13: Missionssyfsöreningen i församlingshemmet

KORSHOLM

Prinsess- och prinsgudstjänst 10.4 kl 10: i Korsholms kyrka. Bergström, Rannanpää, Westerlund, Nordqvist-Källström, dagklubben, Lilla barnkören o. Körskolan. Kyrkkaffe.
Gudstjänst 10.4 kl 12: i Smedsby församl.gård. Bergström o Nordqvist-Källström.
Anmälan till höstens dagklubb: i Smedsby för 3–5 åringar, födda 2011–13. Sista anmälningsdag och besöksdag to 14.4 kl 10–13 i dagklubben, Niklasvägen 3.
Barnledarna: L Ek 0443560531, H Lundström 0447129425
”Ärver vi sorgen?”: Nathan Söderbloms barnbarnsbarn Omi Söderblom föreläser om sin intressanta släkt historia vid Korsholms vuxeninstitut lö 9 april kl 13. Avgift 15:–. Förhandsanmäln. t vuxeninstitutet. Medarrangör: Korsholms prosteri.
Ingen diakonimottagning tisd 12.4.

KVEVLAX

Stråkrdraget: övar on kl 17.30 –19 i fh
Kvällssyfsöreningen: on kl 18 i ds
Allsångsgrupp för damer: on kl 19 i fh
Karakaffe: to kl 9.15 i ds
Musikal och allsångsafton: i kyrkan to kl 19, Barnkören, Lindblom, Vesterlund, Andrén. Servering. Kollekt för Gemensamt Ansvar-insamlingen.
Kvällsmässa: sö kl 18, Lindblom, Andrén
Ekumenisk bön: må kl 9 i krubban
Mathjälpen: må kl 10 i ds
Bön och Bibel: ti kl 19 i krubban
Pensionärssamling: on i fh, mat kl 12.45, samling kl 13.30. Eva-Marie Backnäs talar över ämnet ”Glädjen i att minnas”. Lundström m.fl.
Stråkrdraget: övar on kl 17.30 – 19 i kyrkan.
Skriftskola: on kl 18 –20 i fh.

MALAX

Högmässa: sö 10.4 kl 10 i kyrkan. Norrback, Brunell.
”Tro i vardagen”: för pensionärer, on 13.4 kl 12–13.30 i KH. Sång, diskussion och kaffe. Brunell.
Bibel- och bönegrupp: on 13.4 kl 17.30 i Prästgården.

PETALAX

Sö 10.4 kl 11: Gudstjänst. Björklund, Nygård.

REPLIT

Skriftskola: Replot försh. lö kl. 10–14.
Gudstjänst: Replot sö kl. 10. Kaski, Sten.
Mathörna: i Björkögården ons 13.4 kl. 13. Anmäln för maten senast må 11.4 till Lähdesmäki eller Nystrand. Mat 10 €/pers.

SOLF

Orgelkonsert: lö kl 18, Karolin Wargh. Aftonandakt.
Högmässa: sö kl 10, Audas-Willman, Wargh.
Pensionärssamling: on kl 13 i förs.hemmet, Hilde-Ann Lall.

VASA

www.vasasvenskaforsamling.fi
TREFALDIGHETSKYRKAN
Missionshelg med fokus på Senegal 9-10.4
Missionsafton lö kl 18: i stora församl.salén. Hälsningar från Senegal i ord o bild av Ann-Mari Strang o Ann-Katrin Store. Andakt Tor-Erik Store. Martin Sandberg, Dan Andersson. Servering.
Missionsmässa sö kl 13: Store, Sandberg, Andersson. Gun o Samuel Erikson, sång.
Morgonmässa to 14.4: kl 9 Östman Rolandsson, Andersson.
Missionsbrunch för studerande o unga vuxna lö 23.4 kl 10-12: på Vasaespl 3E, 4 vän. Anm. senast 15.4 via webben.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Gudstjänst sö kl 10: Sandin, Monica Heikius.
Allsångskväll ons 13.4 kl 18.30: i Västervik bystuga. Musik, allsång, andakt, servering. Östman, Rolandsson, Dan o Camilla Andersson.
SUNDOM KYRKA
Vuxensoppa fre 8.4 kl 18: i prästgården. Soppa, kaffe, hemlig gäst. 5€.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr 8.4 kl 13.30: Andakt i Esselunden, Cederberg.
–kl 20: Ungdomssamling i Punsar bönehus, Björkman. Gemensamt start från församlingshemmet kl 20.
Lö 9.4 kl 19: Bibelhelg vid mästarens fötter i Ytteresse bönehus, Albert Häggblom, Tore Jungerstam, sång Britt-Marli och Gun-Helen Andtfolk.
Sö 10.4 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Ravall, sång Jakobstads damkör, dir. A-C Storränk. Textläsare Paula Ahlvik, dörrvärdar Överesse.
–kl 14: Bibelhelg vid mästarens fötter i Ytteresse bönehus, Albert Häggblom, Mats Björklund, sång syskonen Lövsund.
–kl 14: Sammankomst i Punsar bönehus.

JAKOBSTAD

Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Turpeinen, Wester.
15: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Heikki Peltola.
17: Fokus i FC, Lasse Pesu, Suomen Raamattuopisto. Tvåspråkigt.
To 12: Öppet Hus för daglediga i FC. Inleds med lunch, pris 9 €. Programstund kl. 13. Gäst: Inger Jansson berättar om FMS arbetet i Senegal.
18: SLEF:s missionsafton i FC, Gun-Maj Näse.
19: Stickcafé i Bonäs prästgård.
19: Kvinnocafé i FC. Bibelns frukter, Ann-Sofi Axell.
Anmälan till dagklubb för barn födda 2011-2013: Nu är dagklubbsdagen fyra timmar. Dagklubbsstart vecka 36. Anmälnings tid 3–15.4.2016. Anm. bernice.haglund-wikstrom@evl.fi. Blankett fås även från församlingkansliet, Ebba Brahe esplanaden 2 och från dagklubbsledarna. Info familjearbetsledare Bernice Haglund-Wikström tfn 040-3100418 eller www.jakobstads.svenskaforsamling.fi.

KRONOBY

Bibelstudium: för ungd. lö 9.4 19.00 vid Lyktan
Musikcafé Lyktan: lö 9.4 kl 20.00–24.00
Gudstjänst: sö 10.4 kl 10.00, Wallis, Merjärv läslag. Scouterna ordnar kyrkkaffe för Gemensamt Ansvar
Kvinnogruppen: ti 12.4 kl 18.30 hos Eivor Kangas, Anette Ståhl medv

LARSMO

8-10.4. VårOas i samarbete med Oasrörelsen i Svenskfinland. Se www.oas.fi
Fre 8.4 kl. 19: Inledningsmöte: i kyrkan. Martin Jonsson från Sverige, Lassila, Mats Sjöhlinds lovsångsteam, Machol l'Adonai
– kl. 22 Ungdomsmöte: i kyrkan. Jonsson, UngOas lovsångsteam.
Lö 9.4 kl. 11- Bibelstudium, Seminarianer och lovsångs- och förbönsmöte. Barnprogram.
– kl. 19 Festkväll: i kyrkan.
– kl. 22 Ungdomsmöte: i kyrkan
Sö 10.4 kl. 10 Högmässa: Daniel Norrback, Lassila, Wiklund, kyrkokören. Kyrkvård: Kaptns södra. Kyrkkaffe med salt tilltugg
– kl. 12 Avslutningsmöte: i församlingshemmet.
– kl. 13.15 Avslutningslunch
To 14.4 kl. 18 Nattvard: vid Sandlunden, Lassila, Wiklund
– kl. 18.30 Kvinnocafé: i Holm bönehus. Pia Fagerholm och Lisette Nygård medverkar.

NEDERVETIL

Andakt: fr 8.4 kl. 13.00 i pensio-närshemmet, Smedjebacka.
Lovsångsgudstjänst: sö 10.4 kl. 12.00 i fh,Wallis, R Ståhl.

NYKARLEBY
NYKARLEBY

Fr kl 19 Lovsång & förbön: fh, nattvard med fruktjuice, Östman
Sö kl 10 Gudstjänst: Sandvik, Ringwall, sång Karl-Erik Wikström
–kl 18 Samtal i soffan: fh, gäst Anna-Maria Helsing, Sandvik
Må kl 18 Kenyamission: fh, Albert Häggblom
–kl 19.30 Missionssymöte: Forsby byagård
To kl 13 Samtalsgrupp för män: fh
–kl 18.30 Församl.fadderträff: fh
–kl 18.30 Socklot bönehusföre-

ning: årsmöte, bönehuset

MUNSALA

Fr kl 19 Vårauktion: Pensala bönehus
Sö kl 10 Högmässa: Sundstén, Hellman
–kl 17 Baby&barnkyrka: kyrkan, Sundstén, Häggblom, förs. faddrarna. Efteråt smörgås i fh. Alla välkomna!
On kl 13.30 Symöte: Monäsbo-dens klubblokal, alla välkomna. För skjuts, ring Monica 040 8687053.
To kl 18 Församlingsafton: Monå byagård, Sundstén, Nygård
Vänförsamlingsresa 4-7.5: vid inträde, ring kansli 040 8687041
JEPPÖ
Sö kl 18 Kvällsgudstjänst: fh, L-E Björkstrand, Lönnqvist, servering
Ti kl 19.30 Bibelkväll: bönehuset, Harry Holmberg
To kl 13 Missionssymöte: bönehuset, Sandra Frilund

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Esse församling
Forsby sångkör: Fr 19 övar i bykyrkan
Ungdomskväll: Fr 20 i Kyrkhemmet i Bennäs, gäst Leon Jansson
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, Erikson, Sandstedt-Granvik, textläsare Yvonne Haldin-Rikberg, dörrvärdar Sundby, kyrkkaffe i Pelargången
Familjesöndagsskola: Sö 10.30 i Forsby bykyrka, alla välkomna!
Sammankomst: Sö 15 i Flynnängens bönehus, Torvald Hjulfors
Bönegrupp: To 14.4 kl. 18.30 i Kyrkhemmet i Bennäs
Symöten:
– Må 13.30 i Kyrkhemmet i Bennäs, Eklund
– Ti 13.30 i Hedbo seniorboende, Eklund
Anmäln till:
– Tjeigruppen åk 4–6, start tisdag 12.4 kl 18–20 i Kyrkhemmet i Bennäs
– Dagklubben 2016–2017: För barn födda 2012 eller tidigare. Anmäln före 15.4.
Anmäln till A. Snellman tfn 040-3100448 eller www.pedersore-forsamling.fi

PURMO

Sö 10.4 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Sandström, Granvik, Pedersöre församlings manskör. Dir. Diana Häggblom.
Må 11.4 kl 13: Caffée i Föuskällarn.
–kl 19.30: Salamu i prästgården.
On 13.4 kl 19: Missionsbasar i Kyrkhemmet.
Fr 15.4 kl.19: Lovsångs- och förbönskväll i Zion. Markus Smeds
Anmälan till höstens dagklubb, för 4- och 5 åringar, inom april månad, till tel. 0403 100 464 eller 0504066183(Gunilla) eller 0503201658 (Ann-Maj)

TERJÄRV

Läsmöte: med Hästbacka läslag to 7.4 kl 19 i byahemmet. Vård: Byahemsföreningen.
Högmässa: sö 10.4 kl 10, khden, kantorn.
Karasamling: må 11.4 kl 19 församlingssalen, Johan Österbacka medv.
Vårvinterdagar: i Kortjärvi 15–17.4.2016.

KULTURAFTON JAKOBSTAD

Afghansk kulturafton

Den internationella mötesplatsen på Station 1, Stationsvägen 1 i Jakobstad, inbjuder till en afghansk kulturafton torsdagen den 7 april kl 18. **Miragha Sediqi** berättar i ord och bild om kulturen i sitt gamla hemland.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Lö 9.4 KL. 18: KAMMARKONSERT I DOMKYRKAN Lojo stadsorkester, sopran Tuuli Lindeberg, dir. Eric-Olof Söderström, Biljett 15 €. **Sö 10.4 KL. 10:** MÄSSA I S:T OLOFS KAPELL, Pellinge, Smeds, Helenelund **KL. 12:** HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Eisentraut-Söderström, Stråhlman, Söderström, Clas Abrahamssons gudstjänstgrupp, barnansvarig Nina Fontell. **KL. 18:** KVALLSMÄSSA I Lilla kyrkan, Puska, Evening Mess, testund **On 13.4 KL. 19:** KONSERT MED VIGSEL-MUSIK & VIGSELINFO i domkyrkan. Fritt inträde. På plats finns kantorer, präst och personal från pastorskansliet.

LAPPTRÅSK

sö 10.4 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Antti Kilpi, Camilla Wiksten-Rönbacka **on 13.4 kl. 9.30:** Vuxen-barn i församlingshemmet **on 13.4 kl. 13.15:** Barnklängen övar i församlingshemmet, Mia Aitokari **on 13.4 kl. 18.30:** Psalmsångskväll i Lilla kyrkan

LILJENDAL

lö 9.4 kl. 17-20: Cellis i Mariagårdensö 10.4 kl. 12 Högmässa i kyrkan, Antti Kilpi, Camilla Wiksten-Rönbacka **ti 12.4 kl. 10:** Vuxen-barngruppen i Mariagården

LOVISA

Högmässa sö 10.4 kl 10: i kyrkan, Blom, Jokinen. Efteråt vinterskriftskolans lek-tion i församlingssgården
Morgonkaffe to 14.4: kl 8.30 i Tikva
Ordets och bödens kväll to 14.4: kl 18.30 i kyrkan

PERNÄ

Agricolaspel: lö 9.4 kl. 18 i kyrkan. Kafeservering i Sockenstugan efter föreställningen. Tillfället är huvudsakligen finskspråkigt.
Högmässa: sö 10.4 kl. 10.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Marcus Kallioikoski. **Mässa:** sö 10.4 kl. 13.00 i Sarfsalö kapell, Minna Silfvergrén, Marcus Kallioikoski. **Baggnäs-Tervik diakonikrets:** ti 12.4 kl. 13.00 hos Ritva Munck-Tennberg, Jeanette Sjögård-Andersson.
Konserten till förmån för Gemensamt ansvar 20.3 inbringade 1 229 €. Tack till er alla!

SIBBO

Biskop Björn Vikström förrättar visitation: i Sibbo svenska församling 8-10.4. Följande evenemang är öppna för allmänheten:
Fredagen 8.4: Kl. 14 Besök med andakt på Servicehuset Linda.
Kl. 20.30: Meditativ mässa i Sibbo kyrka. Camilla Ekholm, Katja Korpi, Lauri Palin, Mauriz Brunell Patrik Frisk, Niklas Mansner och Paulina Biström medverkar.
Lördagen 9.4: Kl.9-11.45 Vandring till Kantorstråk, start vid Sibbo kyrka. Andakt med sångstund ute i naturen, ta gärna egen mugg och mellanmål med. **Kl. 18:** ”Sädden, växten, skörden”, programkväll med personliga inslag och många medverkande i Kyrkoby församlingsshem. Biskop Björn Vikström, Gösta Steffansson, Paulina Biström, Niklas Mansner, Rasmus Fredensborg Jensen, Ann-Marie Wikström, Nils-Erik Mickos, Hanna Ylöstalo, Sebastian Jokinen, Simon Belkin, Helene Liljeström, Patrik Frisk, Lauri Palin, Mauriz Brunell och medarbetarkör.
Söndagen 10.4: Kl. 12 Högmässa i Sibbo kyrka. Biskopen predikar, medarbetarna, församlingsmedlemmar och församlingens körer medverkar. Kyrkkaffe och allmän visitationsstämma i församlingshemmet efter massan.
Bakningsalko för Gemensamt Ansvar: Ti 12.4 kl. 18, församl.hem. Anmälningar till Milja Westerlund (050 566 3690). Bakverken säljs vid Sjueroslunchen.
Sjueroslunch: Ons 13.4 kl. 12, församl.hem. Andakt: Katja Korpi. Försäljning av bakverk och andra produkter till förmån av Gemensamt Ansvar-insamlingen.
Veckomässa: To 14.4 kl. 14, Linda. Korpi, Lauri Palin.
www.sibbosvenskaforsamling.fi

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Fr 8.4 kl. 10-11.30: Knatterytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Wiklund.
kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkomna på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 10.4 kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Heikel-Nyberg, Henricson. Kyrkkaffe. **kl.12:** Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Heikel-Nyberg, Enlund. aTso Kören medverkar. Kyrkkaffe. **kl. 18:** Musik i Johannes. Kaj-Erik Gustafsson – Lars Huldén: Herren är min herde. Meditativt oratorium över Psaltaren 23 (Uruppförande) Kajsa Dahlbäck, sopran, Ylva Gruen, mezzo, Niall Chorell, tenor, Robert Näse, baryton, Åsa Gustavsson, flöjt och Sixten Enlund, orgel. Chorus Sanctæ Cecilie och Kyrkokören EsVoces, Pia Bengts, dirigent
Må 11.4 kl. 10-11.30:Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Wiklund.
kl.13: Samtalsgruppen i Majblomman, Sanitärsgatan 4. Stefan Djupsjöbacka. **kl.16-20:** Häng i Tian. Öppet hus i ungdomslokalen. Romberg.
kl. 17.45-20: Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Kisa Korkman (kisa.korkman@gmail.com), Frände.
Ti 12.4 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Irina Vavilova.
kl. 13: Gemensamt Ansvar-lunch i Högbergssalen Högbergsgatan 10 E, 2 vän. Lunchen, 4 t0 €, till förmån för Gemensamt Ansvar insamlingen, Kristiina Hiltunen, som är diakon i Karis-Pojo församling, berättar om sitt besök i flyktinglägret i Rwamwanja i västra Uganda. Obs! Träffpunkt deltar i Gemensamt Ansvar-lunchen!
kl. 18: Tomasmässa i Johanneskyrkan. Ulf Skogström, Jan-Erik Lindqvist, Anders Ekberg.
On 13.4 kl. 14-15.30: Diakoniträffen i S:t Jacob. ”Hälsningar från Senegal” med Tomas Ray.
kl. 14-15.30: Sjötorpet, Högbergsgatan 10 E, 2 vän. Öllberg.
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Hätönen.
To 14.4 kl. 10-11.30:Musiklek för 0-3 åringar i S:t Jacob. Wiklund.
kl. 13-15: Musiklek för 0-3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Wiklund
kl.19: Regnbågscafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Tomas Ray.
Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagar kl. 12.
Johannes församling välkomnar dig på en rekreationsdag för ande, kropp och själ: på Mataskär lägergård i Esbo 24.5. Program: bibeltimme med pastor Maria Sten, lunch, kaffe och fritid. Dagen avslutas med mässa. Start 9.30 från Kiasma med retur i Helsingfors ca 17.00. Pris 20€. Anmäln dig senast 6.5 till Karin Salenius tfn 09 2340 7724 eller karin.salenius@evl.fi.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN Abohusvägen 3
Sö 10.4 kl. 12: högmässa, Johan Hallvar, Mimi Sundroos. Kyrkkaffe.
Sö 10.4 kl. 16: knattekyrka, Helena Rönnberg, Daniela Strömsholm, Catarina Bärlund-Palm. Vi sjunger glada rörelsesånger och får röra på oss. Leksakskollekt. Kyrkkaffe, saft och pirog.
Ti 12.4 kl. 18.30-20.30: kyrkokören övar i Matteussalen, Mimi Sundroos.
On 13.4 kl. 8.30-9: morgonmässa
On 13.4 kl. 15.15-16.15: Roströsten (1 vän), Mimi Sundroos.
On 13.4 kl. 17.30: öppen förbönsgrupp (2 vän).
On 13.4 kl. 18: MU-mässa, Matteus Ungdom –mässa. En kort mässa med bönevandring, kyrkfika efteråt.
To 14.4 kl. 13-14.30: tordsdagsträffen för Dig som vill ha trevlig gemenskap med sång och samtal, Johan Hallvar. Kaffeservering 3 euro. Välkommen!
MARIELUNDOSKAPELLET I NORDSJÖ KYRKA Hamnholmsvägen 7
Sö 10.4 kl. 10: högmässa, Helena Rönnberg, Mimi Sundroos. Kyrkkaffe.
SAMTALS LUNCH FÖR SENIORER
Fr 15.4 kl. 12-14 i Matteussalen: Anders Forsman: vilka är de nya psalmerna? Lunchavgift 5 euro. Anmäln senast 12.4 kl. 14 till kansliet per mejl: matteus.

VASA FÖRELÄSNING

Livshantering i vardagen

Vasa församlingar ordnar i samarbete med Marthaförbundet och Vasa stad föreläsningen ”Livshantering som en del av vardagen”. Följande teman behandlas: sårvård, snabbkurs i första hjälpen för små olyckor som

kan ske i hemmet, vikten av hälsosam mat för att orka i vardagen, förståelse för det egna hälsotillståndet samt tips för den viktiga vardagsmotionen. Föreläsningarna hålls 19.4 i Roparnäs kyrka (finska), 20.4 i Trefaldighetskyrkans Krypta (tvåspråkigt) samt 21.4 i Korsnästågets församlingscenter (finska) kl.

9.00–14.30. Föreläsningarna är öppna för alla, deltagandet är gratis och mat ingår. Max 40 deltagare/dag. Anmälan senast 8.4 till martti-na.rahja@evl.fi eller tfn 044 480 8262. Meddela vid anmälan namn, adress, telefonnummer, e-postadress, matallergier och vilken av dagarna du önskar delta.

GRANKULLA PRÄST

Ungdomsprofil blev präst

Vid prästvigningen i Borgå domkyrka 20.3.2016 har teologie magister **Daniel Nyberg** ordinerats till prästämberet och förordnats att sköta församlingspastors-tjänsten i Grankulla svenska församling 20.3 – 30.11.2016.

fors@evl.fi eller tfn 050-3803933.

MATTEUS. SALT

Lö 16.4 kl. 10–11.45: i Matteussalen, Åbohusvägen 3, 2.våningen. Tjänstegåvorna i funktion, Christoffer Perret. Matteus.SALT är ett forum för dig som längtar efter mera och djupare insikt i den kristna tron. Vi vill erbjuda ett lättillgängligt och fritt tillfälle med utrymme för frågor och diskussion. Matteus.SALT är inte bara prat, utan även mat. Varje tillfälle börjar med en utsökt brunch. Brunch 5 euro.

PETRUS

Fr 8.4

kl. 10 Musiklek: Haga prästgårdsv. 2. Musiklekstund för 0–4 åringar med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås.

Sö 10.4

kl. 10 Högmässa: Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Thylin, Varho. Kyrkkaffe.
kl. 10 Högmässa: Aggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sandell, Hilli. Kyrkkaffe.
kl. 16.30 Puls-gudstjänst: i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. Barnkyrka.
kl. 18 Bibelstudium: Malmns kyrka, Kom-munalv. 1. Vi studerar 1 Mos. 23. Sandell.
Må 11.4

kl. 19 Samtalsgrupp för män: Haga prästgårdsv. 2. Stig-Olof Fernström.
Ti 12.4

kl. 10 Babyrytmik: Haga prästgårdsv. 2. Musiklekstund för alla bebisar 0–1 år med förälder. Efter sångstunden kan man fortsätta umgås på Café Torpet. Liisa Ahlberg.

kl. 10 Musiklek: Malmns kyrka, Kom-munalv. 1. Musiklek för 0–4 åringar med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås.

kl. 13 Dagscafé: Månsas kyrka, Skogs-bäcksv. 15. Program, kaffe, andakt. Bodil Sandell.

kl. 19 Förbön och tack: Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3. Tvåspråkig förbönsgudstjänst. Barnpassning ordnas. Fredrik Kass, Lassus, Ahlberg.

On 13.4

kl. 14 Bibleftermiddag: Haga prästgårdsväg 2. Stig-Olof Fernström.
kl. 14.30 Petrus barnkör: Haga prästgårdsväg 2. Alla barn från 5 år uppåt varmt välkomna! Liisa Ahlberg.

To 14.4

kl. 9.45 Musiklek: Munkshöjdens församlingshem, Raumov. 3. Musiklek för 0–4 åringar med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås.

kl. 10–12 Öppet hus och diakoni: Café Torpet, Köpingsv. 48. Utdelning av donerat bröd, möjlighet till enskilt samtal och bön med diakonissorna.

Övrigt

Sommarens barnläger: i Södra Haga 6–10 juni. Info och anmälan på www.petrusforsamling.net/barnlager

HELSINGFORS PROSTERI

Fira dina tio år på Borgbacken: Alla församlingsmedlemmar som är födda år 2006 är välkomna att fira tioårsdagen med familjen på Borgbacken 21.5 kl.9–13. Anmälnings tiden har börjat och avslutas 15.4. Mer information från din egen församling och www.mestat.fi vilka också tar emot anmälningar.

Tomasmässa: firas tisdag 12.4 kl.18 i Johanneskyrkan. Möjlighet till bikt och förbön kl.17.30. Gästpredikant Jan-Erik Lindqvist. Liturg är Ulf Skogström. Speaker är Cricke Elving-Andersén. Musiken leds av Anders Ekberg.
Kyrkhelg-Syd: anordnas av Petrus församling m.fi 15–17.4.2016 i Södra Haga kyrka, Vespervägen 12, Helsingfors. Temat är ”Främlingskap”, medverkande bl.a Hans Lindholm, Uppsala och His Master’s Noise. Mer info: www.kyrk-helg.fi

Höbergsgården (Höbergsgatan 10) ”I nöd och lust” brunch: med information om vigsel osv. lördag 16.4 kl.10.30. Mer info: Jessica Högnabba tfn.050-3800662.

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevvjour, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas anonymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till torsdag kl.18–20.

Ignatiansk vardagsretreat – våren 2016: Ta ett steg åt sidan, ge dig möjlighet till avskildhet och stillhet mitt i vardagen genom att delta i en ignatianskt inspirerad retreat som börjar torsdagen d 14.4. och pågår torsdagar d 21.4, 22.5, 19.5, 26.5, kl. 17–19 i kapellet på

Församlingarnas hus, Tredje linjen 22, 4.vån. Under samlingarna delar man med sig av reflektioner som dykt upp under veckans bibel- och bönemeditationer hemma. För varje vecka ges bibeltexter och böner med medföljande frågor som stöd för de andliga övningarna och som fungerar som spegel i vardagslivet. Ledare, Kristina Jansson-Saarela, tfn 09 2340 2540, e post: kristina.jansson-saarela@evl.fi som svarar på frågor o tar emot anmälningar

Rekreatiionsdagar för närståendevårdare 25–28.4.2016: (månd-torsd) på Kaisankoti badhotell i Esbo i samarbete med Folkhälsan. Anmälningar till diakonissan Kristina Jansson-Saarela tfn. 09-23402540 eller per e-post kristina.jansson-saarela@evl.fi eller Jonna Skand Folkhälsan tfn. 046-8105037.

KAMPENS KAPELL:

är öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18.

Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

DEUTSCHE GEMEINDE

So 10.4. um 11 Uhr: Gottesdienst (Beutel)

OLAUS PETRI

Lö 9.4: kl. 18 Helgsmälsbön – Musikan- dakt. Anne Hätönen, orgel.

3:e söndagen i påsktiden 10.4: kl. 11 Högmässa. Viinikka, Fogelberg.

On 13.4: kl. 18 Samtalsgruppen. Vi bekantar oss med Paul von Martens omfattande författarskap.

To 14.4: kl. 18 Vesper i koret.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor sö 10.4.
Esbo domkyrka kl. 12.15: Laukkanen, Malmgren. Vokalgruppen Romberg medverkar. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Olars kyrka, svenska sidan, kl. 10.30: von Martens, Bengts. Kyrkkaffe.
Uruppförande av Kaj-Erik Gustafssons oratorium ”Herren är min herde” för kör, solister, orgel och flöjt: Johanneskyrkan, Helsingfors, sö 10.4 kl. 18. Text av Lars Huldén. Chorus Sanctae Ceciliae, kyrkokören EsVoces, Solister Kajsa Dahlbäck, Ylva Gruen, Niall Chorell, Robert Näse. Åsa Gustavsson, flöjt, Sixten Enlund orgel. Dir. Pia Bengts.

Anmälan till dagklubben för 3–5-åringar hösten 2016 pågår till 30.4. Mer info och elektronisk anmälningsblankett: www.esboforsamlingar.fi/dagklubb

Familjeklubbar för föräldrar med småbarn: Köklax kapell varje må 9.30–11.30, Sökö kapell varje ti 9.30–11, Mattby kapell varje to 9.30–11.30, Esbo domkyrkas församlingsgård varje to kl. 9.30–11.30. Ingen förhandsanmälan, det kostar ingenting att vara med.

Lördagskaffe för vuxna funktionshindrade: Karabacka kapell lö 9.4 kl. 15–16.30, Heikkinen.

Kretsar för seniorer & daglediga kl. 13–15: Träffdax i Köklax kapell ti 12.4, Sökö kapell ti 12.4, Kalajärvi kapell to 14.4.

Öppen mottagning: Kyrktian, Kyrkog. 10, varje må och to kl. 10–12. Diakoniarbetare på plats, man kan komma in i olika ärenden, beställa längre tid till självavård, för utredning av ekonomiska bekymmer m.m.

GRANKULLA

Sö 10.4 kl.12 Högmässa: Daniel Nyberg, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Daniel Nyberg välsignas som ny församlingspastor i vår församling. Festkyrkaffe i övre salen.

Må 11.4 kl.18 Måla från hjärtat: i övre brasrummet, Karin Nordberg.

Ti 12.4 kl. 9.30 Familjelystan: i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 11 Diakonimottagning: och brötdelning.

OBS! Ingen pensionärskör:

Kl. 13.30 Tisdagsträffen: i övre salen.En resa till Shettlandsöarna, Tage Lampén.

Kl. 15 Tvåspråkig mentalvårdsgrupp: i Sebastos.

Kl. 18 Under ytan: grupp för ungdomar i dagklubbens kök, Marlen Talus-Puzesh, Ulrik Sandell.

Kl. 18 Damkören Grazia: i övre brasrummet, Heli Peitsalo.

On 13.4 kl. 13.30 Kyrkosyfoöreningen: i övre brasrummet.

Kl. 18.30 Meditativ andakt med taizé-sånger: i kyrkan (sångövning kl.18). Arla Nykvist, Carola Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo, Jennifer Pitkänen, flöjt.

To 14.4 kl. 10–11 Lovsång och bön: i övre brasrummet.

Ti 10.5 FÖRSAMLINGSUTFÄRD ÖSTER-UT: Upplev en dag med näring för kropp, själ och andel! Vi får bekanta oss med Nordsjö sjömanskyrka, konstutställning på Konst & Form i Gumbostrand, andakt

och rundvandring i Sibbo kyrkor. Start kl. 9 från Varubodens parkering. Delta-garavgift 10 € inkl. förmiddagskaffe och lunchbuffé. Anm. senast 2.5 till kyrkoherdeämberet, tfn 09 512 3722.

KYRKSLÄTT

Missionseminarium i Ekenäs: lö 14.5 kl. 10–19.30. I programmet ingår föredrag, diskussioner, mässa och gemensamma måltider. Pris för hela dagen 20 euro.

Möjlighet till busstransport å 5 euro. Mera info på hemsidan. Förhandsanmälningar senast 2.5, tel.: 09 8050 8292.

Familjeutfärd till Räfsö: ti 10.5 kl. 10–15. Församlingen bjuder på lunch. Elektronisk anmälan öppen 16–24.4.

Dagklubb hösten 2016: fyra klubb dagar per vecka kl.9–12. Pris: 80€/termin för församlingsmedlemmar. Elektronisk anmälan öppen 16–24.4.

SommarDax: dagläger 6–23.6.2016, kl. 9–16 på Lyan för barn i åk 1–4. Pris: 150€ för församlingens medlemmar. Elektronisk anmälan öppen 16–24.4.

SensommarDax: dagläger 1–10.8.2016, kl. 9–16 på Lyan för barn i åk 1–4. Pris: 80€ för församlingens medlemmar. Elektronisk anmälan öppen 16–24.4.

Info och anmälningar till familjeutfärd, dagklubb och läger: www.kyrkslantt-svenska.fi. Frågor jenny.akerlund@evl.fi, tel. 050 376 1488.

Effa: fre kl.13.15–16 på Lyan. 8.4 bakar vi med choklad och 15.4 pyssel.

Lilla Robinson på dagis: Lö 9.4 kl. 10 på församlingenshemmet. Unga teaterns föreställning för barn från 3–6 och uppåt. Fritt inträde.

Högmässa: sö 10.4 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Vårens jubilarer är särskilt inbjudna till mässan där Chorisma kören från Sverige deltar. Lovén, Joki.

Biljard&Chill: on 13.4 kl. 14–17 på Hörnan för åk. 7 och uppåt.

Mässa med Taizé: on 13.4 kl. 18.30 i Kyrkslätt kyrka.

Kyrkoherdeämberets tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Ons 6.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ti 12.4: Tisdagsklubben kl 13.30–15.30 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13 SvH, ”Florence Nightingale”, Pi

VANDA

Högmässa: sö. 10.4 kl. 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. K. Andersson, A. Ekberg.

Mässa i Taizéanda: sö. 10.4 kl. 12 i S:t Martins kapell. K. Andersson, A. Ekberg.

Pastorskansliet: må. 11.4 stängt p.g.a. personalens utbildning.

Familjecafé: må. 11.4 kl. 9.30–12 i Martinsti, Bredängsv. 2.

Familjecafé: tis. 12.4 kl. 9:15–12 i Bagarstugan. Kontaktperson: Elina Kuosa tel. 050 545 5031.

S:t Martins diakoni- och pensionärs-krets: samlas tis. 12.4 kl. 12.30 i S:t Martins kapell, Strömfårav. 1.

ViAnda-kören: övar ons. 13.4 kl. 12–14 på Helsinggård, Konungsvägen 2.

Familjecafé: ons. 13.4 kl. 13–15 i klubb-utrymmet i Brännmalmen, Kornv. 10.

Dickursbykretsen: samlas ons. 13.4 kl. 14 i Folkhälsanhuset, Vallmov. 28.

Ungdomskväll: ons. 13.4 kl. 18 i Bagarstugan.

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13 SvH, ”Florence Nightingale”, Pi

Sö 10.4: Högmässa kl 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. K. Andersson, A. Ekberg.

Må 11.4: Stängt p.g.a. personalens utbildning.

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

Sö 10.4: Högmässa kl 11 i SvH, Antero Eskolin, Paula Sirén

Lindström.

Prosteriets missionsdag i Ingå: Ingå församling välkomnar alla missionsvänner till gemensam missionsdag i Ingå söndag 17.4.2016. Missionsdagen inleds med högmässa i Ingå kyrka kl 10, medverkande: stiftssekreteraren för mission och internationellt arbete Tomas Ray, predikan, tf kyrkoherde Tom Sjöblom, liturg och Marianne Gustafsson Burgmann, kantor. Efter högmässan serveras lunch i församlingshemmet där Tomas Ray medverkar. Vänligen meddela om Du deltar i lunchen senast 14.4.2016 till May Lindström, tel 040 555 2090.

KARIS-POJO

Andakt, To 7.4: kl. 12.45 i Mariahemmet, Pojo

Högmässa/Gudstjänst, Sö 10.4: kl. 10 i S:ta Maria kyrka, Pojo.

kl. 12 i S:ta Katarina kyrka, Karis. Dagklubbarna och pensionärskören medverkar.

Kvällsmässa med Taizé-sånger, Sö 14.4: kl. 19 i Svartå kyrka

Mera info: www.karis-pojo.forsamling.fi

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13 SvH, ”Florence Nightingale”, Pi

Sö 10.4: Högmässa kl 10 i Helsinge kyrka S:t Lars. K. Andersson, A. Ekberg.

Må 11.4: Stängt p.g.a. personalens utbildning.

Ti 12.4: Mammor, pappor o barn kl 10 SvG

Ons 13.4: Diakonikretsen kl 13, Vi besöker NORDENS HUS (Luckan), Otava-lankatu 9

INKAST MONICA VIKSTRÖM-JOKELA

Vem ärver mammans tro?

ERIK WAHLSTRÖM berättade för en tid sedan i Kyrkpressen om hur det var att växa upp som ”Guds barnbarn” i en familj som var aktiv i Frälsningsarmén. Det var en text som säkert väckte många associationer både hos dem som inte har vuxit upp med en klart formulerad livssyn och dem som har gjort det.

SOM FÖRÄLDER VILL man så gärna ge sina barn möjligheten att uppleva och lära sig det bästa man själv har upplevt och lärt sig. När jag vid en bokmässa presenterade en av mina böcker om att förmedla tro och tradition till barn idag var det en dam i publiken som kom fram till mig efteråt och frågade vad man ska ta sig till om man har misslyckats. Tårarna rann då hon berättade om sin ångest över att barnen hade vänt allt religiöst ryggen. Min rödkindade författarimage rann hastigt av mig när jag satt där bredvid henne. Varför är det ofta så svårt att förmedla det man helst vill? Är det kommunikationen som inte fungerar?

Som Erik Wahlström konstaterade gäller den här klyftan inte bara religiösa övertygelser. I Sverige har en av animationerna om Alfons Åberg nyligen väckt debatt. Den baserar sig på Gunilla Bergströms bok *Alfons och soldatpappan*. Tendensen i både boken och filmen är tydlig: Här är det fråga om fredsfostran! Ändå kan bombplanen i soldatpappans berättelse om kriget skrämma upp ett barn som förstår bomberna men kanske inte har det språk som behövs för att kunna ta till sig berättelsens budskap. När vi talade om detta hemma vid köksbordet kom femtonåringen ihåg att när han gick på ettan var det en ständig kö i skolbiblioteket till just *Alfons och soldatpappan*. Jag frågade varför.

För att det var den enda boken med häftiga bilder av pansarvagnar och vapen!

Ack ja. Man ser för sig bibliotekarien som gläds över kvalitetslitteraturens popularitet, och de tindrande pojkögonen framför maskingevären.

”Grupper där ungdomar får diskutera livssyn behövs.”

I DE FLESTA FALL tror jag att det är referensgrupperna i tonåren och hos den unga vuxna som slutligen avgör vilken ideologi vi väljer att aktivt omsätta i vårt vuxna liv. Det är visserligen i barndomen vi lär oss en grundläggande respekt, eller brist på respekt för människor och livssyner. Det är i barndomen vår bild av den kristna tron bildas, om vi lever i en kristen familj. Men det är när vi söker oss vidare till våra egna grupper som vi väljer vad vi vill ta med oss. Grupper där ungdomar får diskutera livssyn behövs. Det som de kristliga skolungdomsgrupperna var förr, självständigt ledda av ungdomarna själva men med en av församlingens präster som kurator – det fungerade bra på 70-talet. Vad fungerar bra idag?

Och vad sa jag till min samtalspartner på bokmässan? Det jag försökte säga var att det nog finns väldigt många olika rum i Guds hus. Vi får släppa kravet på att förmå våra barn att se samma väggar som vi. Våga lägga i Guds hand. Våga lita.

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör.

RADBYTET HARRY BACKSTRÖM

Kunskaperna i svenska vid Kyrkostyrelsen

På 1970- och 1980-talet när finländska och övriga europeiska industri-företag började vakna för kvalitetsarbete enligt japansk och delvis amerikansk modell grundade man kvalitetsavdelningar som fick till uppgift att se till att företagets produkter och tjänster hade god kvalitet. Men det fungerade inte. Först när man insåg att detta med kvalitetstänkande måste genomsyra varje arbetstagares arbetsinsats började kvalitetsarbetet ge resultat.

I KP 10.03.2016 lyftes den bristfälliga svenska servicen vid Kyrkostyrelsen fram som ett problem. Jag har full förståelse för kyrkoherdarna Kent Danielsson och Jon Lindeman som visade på att det inte fungerar. I KP 23.03.2016 gav direktor Sixten Ekstrand sitt svar på artikeln och hävdar att Kyrkostyrelsen inte har något ansvar när det gäller insamlingen Gemen-samt Ansvar. Detta är verkligen besynnerligt och märkligt när det är församlings-medlemmarna och församlingarna som samlar in medel till nämnda insamling. Var befinner sig Kyrkostyrelsen på den evangelisk-lutherska kyrkans karta om man har en sådan grundsyn? Stig Kan-

”Den svenska servicen vid Kyrkostyrelsen fungerar inte tillfredsställande. Det är inte acceptabelt. Det är en organiserings- och attitydfråga som är fullt möjlig att lösa.”

kkonen betonar i sin artikel i samma nummer av Kyrkpressen på ett utmärkt sätt detta med den evangelisk-lutherska kyrkans ansvar när det gäller de olika språkgruppernas behov och som har tagit form i en godkänd språkstrategi.

Kyrkostyrelsen är en serviceorganisation som ska betjäna församlingarna. Ekstrand försvarar den bristfälliga servicen vid kyrkans servicecentral (KIPA) med att det har tillsatts en arbetsgrupp för att förbättra den svenska versionen av det ekonomiprogram som Servicecentralen använder. Det är tyvärr inget försvar. Det gjordes en lagändring i kyrkolagen i slutet av 2011 som innebar att den ekonomiska bokföringen och redovisningen i alla församlingar i den evangelisk-lutherska kyrkan senast vid ingången till 2017 ska vara anslutna till Servicecentralen. Lagändringen trädde i kraft 1 januari 2012 och gav församlingarna maximalt 5 år tid att överföra ekonomifunk-

tionerna. Kyrkostyrelsen har nu i elfte timmen vaknat till att det behövs en godtagbar svensk version av ekonomiprogrammet.

Vad ska man då göra när den svenska servicen inte fungerar? Om man kritiserar så bör man också ha konstruktiva förslag till förbättringar. Gör som industriföretagen gjorde på 1990-talet och 2000-talet när det gällde kvalitetsarbetet. Lägg ned den svenska avdelningen vid Kyrkostyrelsen och flytta över den svenska personalen till de övriga avdelningarna där de arbetsuppgifterna mässigt hör och integrera svenskan på allvar i Kyrkostyrelsens arbete. Varje avdelning vid Kyrkostyrelsen ska ha en eller flera personer som kan utmärkt svenska för att sålunda förmå betjäna de svenska och tvåspråkiga församlingarna likvärdigt med de finska församlingarna. Att i ett mångkulturellt land ha skilda avdelningar i en organisation utgående från språk är faktiskt gammaldags, förlegat och oän-

damålsenligt. Vad händer sen när det med utgångspunkt i kundens behov också ska börja integreras engelska, samiska eller varför inte arabiska i Kyrkostyrelsens arbete? Ska det grundas avdelningar för det? Nej, knappast. Se till att alla som jobbar vid Kyrkostyrelsen förstår vad detta med service på kundens (församlingarnas) modersmål innebär. Rekrytera framdeles personal som har goda språkfärdigheter och som i grunden förstår vad detta med god betjäning är.

Den svenska servicen vid Kyrkostyrelsen fungerar inte tillfredsställande. Det är inte acceptabelt. Det är en organiserings- och attitydfråga som är fullt möjlig att lösa. Men det kräver vilja, nytänkande och mod. Det kräver framför allt kärleksfullt agerande när personalen omplaceras till nya avdelningar. Dynamiken och växelverkan ökar när olika språkgrupper möter varandra i det dagliga arbetet och när man jobbar tillsammans. En sådan arbetsplats torde vara attraktiv och intressant för presumtiva, språkkunniga och dynamiska framtida arbetssökande.

Harry Backström är kyrkoherde och doktorand i praktisk teologi.

SVAR TILL BACKSTRÖM

Harry Backström kommenterar i Radbytet den svenska servicen vid Kyrkostyrelsen. Eftersom hans argumentation i viss mån dels bygger på felaktigt faktaunderlag, dels på att han tillskriver mig åsikter som inte är mina, finns det skäl att tillrättalägga ett par saker.

Backström verkar ännu inte ha klart för sig att det är Kirkkopalvelut (en från Kyrkostyrelsen fristående organisation) som arrangerar insamlingen Gemen-samt Ansvar. Det är således Kirkkopalvelut som står för det svenska materialet och finns där brister ska klagomålen riktas dit. Kyrkostyrelsen kan inte ansvara för en annan organisations material!

Backström påstår att jag försvarar den bristfälliga servicen vid Kipa med att det tillsatts en svensk arbetsgrupp som ska förbät-

ra den svenska versionen av ekonomiprogrammet. På den här punkten kunde en mera noggrann innantill-läsning av vad jag verkligen skrev ha hjälpt Backström på traven. Jag nämner, tvärtom vad Backström påstår, i inledningen av den insändare jag skrev i KP 23.3 att jag håller med de åländska kyrkoherdarnas kritik och säger att det finns all orsak att påtala de språkliga bristerna. Ingenstans i insändaren försvarar jag den bristfälliga svenska servicen i Kipa! Tvärtom visar ju redan det faktum att Kyrkostyrelsen tillsatt en arbetsgrupp som ska se över den svenska servicen att man tagit problemet på allvar.

Den svenska utbildningen i medlemsregisterprogrammet Kirjuri har likaså haltat, vilket är beklagligt, men nu

har Kyrkostyrelsen rekryterat en svenskspråkig utbildare för den uppgiften.

Enligt Backström kunde den svenska servicen vid Kyrkostyrelsen förbättras om den nuvarande KCSA-anställda placerades i de övriga avdelningarna på Kyrkostyrelsen. Innan dåvarande Stiftsrådet 2005 omorganiserade till en enhet inom Kyrkostyrelsen diskuterades en sådan modell. Då kämpade Borgå stift och desvenskspråkiga ombuden i kyrkomötet med näbb och klor för en egen svensk central (KCSA).

Jag är i motsats till Backström fortfarande av den åsikten att den lösningen är bäst för det svenska kyrkolivet. Backströms tanke om en integrering kan på sikt leda till en försvagning och förfinskning av den svenska verksamheten. Jag har inte

heller noterat att de svenska kyrkomötesombuden skulle ha ändrat åsikt gällande KCSA:s organisation.

Den backströmska modellen med ett ”kärleksfullt agerande när KCSA:s personal omplaceras till nya avdelningar” faller tyvärr i samma kategori som hans förslag från senaste sommar då domkapitlet skulle flyttas från Borgå till Pedersöre för att där kunna ”inandas stärluft.”

Det svenska kyrkolivet tryggs bäst genom starka svenska enheter som enligt dagens modell, och med utgångspunkt i kyrkans språkstrategi, dagligen samarbetar med sina finskspråkiga kolleger.

SIXTEN EKSTRAND
Direktor för KCSA

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

FÖR MÄKINEN

”Den här webbsidan föddes som ett motdrag till nyheterna om en kyrklig utskrivningsvåg.”

Facebook-gruppen Ateistit, agnostikot ja pakanat arkkipiispan puolella.

ISLAM VÄRLDSBILD

Islam och våld

”Ja, islams texter innehåller mycket våld. Det gör även Bibelns (särskilt Gamla testamentets). Det betyder inte att religioner som vördar dessa texter som heliga med nödvändighet, om de är ”sanna”, måste bejaka eller praktisera en våldstradition”, skriver **David Nyström**, docent i Nya testamentets exegetik, i tidningen Dagen.

Han menar att de kristnas uppgift inte är att demonisera islam, utan att uppmuntra de krafter som verkar inom islam för en utveckling mot demokrati och frihet.

BEGREPPSBEHOV KVARSTÅR

Kristen, kirkkouskovainen, practising

”Are you saved?” frågade en ung, mycket mörkhyad flicka mig i London för ganska exakt 40 år sedan. Jag måste erkänna att jag blev överrumpad. Innan jag svarade flickan med ett litet tonlöst ”Yes, I am” så for en massa tankar genom mitt huvud. Varför skulle jag annars jobba här? Tycker du att jag inte ser sån ut? Måste man ställa en sån fråga? Men hon såg så söt och uppriktigt ut att min lilla irritation gick förbi.

Studentmissionen var viktig för mig på den tiden och jag sommarjobbade i en engelsk affär för kristen litteratur. Visst ville vi att skeptiker och sökare skulle lära känna Jesus så vi kurtade runt bland studentbostäderna i Åbo och lånade ut kristna böcker. Om vi kallade oss själva för något så var det kanske troende. Det ska erkännas att ordet hade en snäv innebörd för oss själva även om det egentligen är ett vitt begrepp. Pingstvännerna i London-affären kallade mig för ’kirkkouskovainen’ men när jag i mitt angloamerikanska gäng möttes av

”Kristen tro är inte försanthållande, det är gemenskap. Och när man vet att en annan människa tror så öppnar det genast upp för tankeutbyte, bön och gemensamma upplevelser.”

termer som ’evangelical’ eller ’born-again-Christian’ så var jag först lite kluven. Måste man vara så tydlig?

Så jag förstår din reaktion, Susan Sundback, på epitetet ’kristen’. Skribenten har knappast menat att Mathias Salo är den enda i laget med kristna värderingar och en personlig tro. Han har bara valt att ställa upp på intervju. Kristen tro är inte försanthållande, det är gemenskap. Och när man vet att en annan människa tror så öppnar det genast upp för tankeutbyte, bön och gemensamma upplevelser. Så är det bara. Jag håller med om att samlande termer kan upplevas som exkluderande och bör väljas med omsorg. Jag håller med ända tills jag läser

uttrycket ’vissa fundamentalistiska grupper’. Oups! Varför läser jag in ett tillmäle mellan raderna? Är jag ’en sån’ om jag blev glad av att läsa om Mathias Salo?

I min bekantskapskrets finns personer från alla stora religioner och t.ex. mina buddhistiska vänner använder termen ’practising / not practising’. Den passar inte i kristna sammanhang eftersom den kristna tron har ett minimum av ritualer och rutiner. Dessutom finns det mycket konkret medmänsklighet utanför den kristna gemenskapen som kunde kallas ’practising’.

I artikeln om Ulla-Christina Sjöman stod det att man i hennes barndomshem ’levde med öppen bibel’. Det är

ett vackert uttryck som säger att man vill lära sig mera. Skavlan frågade en av sina gäster: ”Du är katolik. Är det viktigt för dig?” Det var en fin formulering men jag undrade ändå varför han ställde frågan. Den verkade inte alls relevant just då men den ledde in på ett andligt stickspår i diskussionen.

En av utmaningarna med folkkyrkan är att medlemmarnas olika längtan efter Gudsmöten ska kunna erbjudas ett svar. Som ung hade jag förmånen att vara omgiven av personer som med varsam hand hanterade mina tvivel och mitt sökande. De var goda vägledare. Och eftersom Gud vill gemenskap med var och en av oss så tror jag att det finns en eller flera sådana vägledare och tillväxtgrupper för var och en av oss. När vi behöver hitta varandra finns det ibland behov av ett ord som ’kristen’ eller något motsvarande.

KARIN SAARUKKA
Nedervetil

HANGÖ ROSETTFÖNSTER

Det var hantverkarna som konkretiserade kyrkfönstret

Jag hänvisar till KP nr. 11 om arkitekt Gunnel Helanders syn på rummet och dess symbolik. Mycket trevlig artikel som bra beskriver kyrkoarkitekturen. En bild på Hangö kyrkas rosettfönster illustrerar artikeln. Det som kanske var missvisande var att man fick en känsla av att arkitekten faktiskt själv gjort fönstret, därför vill jag lyfta fram också hantverkarna som deltog i projektet.

Arkitekten hade letat fram gamla foton av det ursprungliga fönstret och på basen av det planerades det nya rosettfönstret som mäter cirka två meter i diameter. De färgade glasen valdes efter att jag gjort en miniatyrmoddell i glasmosaik, först därefter började min arbetsdryga uppgift med att göra blyglasfönstret som består av sju separata delar. Fönstren installerades på plats i kyrkan i träkarmar som gjorts av snickare Christer Öster-

”De färgade glasen valdes efter att jag gjort en miniatyrmoddell i glasmosaik, först därefter började min arbetsdryga uppgift med att göra blyglasfönstret som består av sju separata delar.”

lund från Ekenäs snickeri.

Arkitekt Helander planerade fondväggen med färgsättning och detaljer som fint framhäver fönstret. Jag är verkligen glad att ha fått vara med i renoveringsprojektet i Hangö som hantverkare.

CARITA HEINRICHS
Lappböle

IRRELEVANT ÄGGPREDIKAN

Påsksvammel på teve

Det finns två sätt att predika: med ledning av texten och med anledning av texten. Predikan vid påskdagens radio- och TV-gudstjänst gjorde dock inte rättvisa åt någotdera sättet. Där fanns ingen tillstymmelse till det radikala i påskens evangelium, ingenting av spänningen mellan död och liv, ljus och mörker, tvivel och tro. Påskens händelser är fyllda av dramatik. Kyrkan och kristendomen står och faller med tron på dramats höjdpunkt: Jesu uppståndelse. Detta har synbarligen undgått kyrkoherden i Karleby, som undfagnade sin församling samt tusentals tittare och lyssnare med en fullständigt substanslös och irrelevant predikan. Botten blev sedan ägget,

som för att illustrera predikantens kulinariska böjelser smaksattes med salt, under hänvisning till att Jesus sagt att vi är, hör, läs och häpna, ”världens salt”! Men Herren Jesus kallade sina lärjungar jordens salt. Det förefaller dock som om åtskilligt av det saltet i hög grad skulle ha mist sin sälta i mycket av kyrkans förkunnelse i våra dagar. Detta har säkert många olika orsaker. Jag tror mig veta att en av dem är att gedigna insikter i exegetik och hermeneutik saknas som oundgängliga redskap i mången förkunnarens verktygslåda.

LARS LUNDSTRÖM
Helsingfors

KRIGSMINNET FREDSTID

Kriget alltid del av vårt arv

Artikeln ”Kriget har inte lämnat oss” (KP nr 9/16) hänvisade till filmen ”Krig och sinnesfrid”. Kriget kommer fortfarande att vara vårt arv, hur mycket vi än ville något annat.

Varje år den 6.12 visas filmen ”Okänd soldat” på teve. Även teater och litteratur håller krigsminnena levande. Krigstidernas tankar och stämningar skildars bäst i dåtida brev och bland annat i Mika Waltaris bok om vinterkriget ”Antero ei enää palaa” (”Vi kommer aldrig att dö”), WSOY 1940. Underligt att inga nya upplagor har tryckts.

Återhämtning och utveckling efter krigsårens tragedi möjliggjordes genom den nya riktningen ”fredlig samlevnad”. Hela Europa törstade efter och eftersträvade fred. Urho Kekkonen, vår följande president, yttrade principen, hans ”testamente” åt sitt folk: Finland bör stå utanför stormakter-

”Men många känner oro, särskilt de som upplevt krig. Är vi ute på hal is?”

nas konflikter. Han fick folkets godkännande och ingav tro på framtiden.

I dag ser vi hur EU-medlemskapet har förändrat detta. Officiellt sägs det att Finland är ett tryggt land, och så känner de som flyttar hit. Men många känner oro, särskilt de som upplevt krig. Är vi ute på hal is? Vad medför de många krigsövningarna som är på kommande med utländska trupper på vår mark? Civilbefolkningen skonas aldrig i krig. Det är dags för bättring och bön. Gud bevara Finlands barn och mödrar.

IRMELI LEHTONEN
Helsingfors

ISLAM VÄRDERINGAR

Väst kan inte köpa sig fritt

Professorn i religionsvetenskap vid Åbo akademi Peter Nynäs skriver under rubriken ”Avgörande värderingar” (KP 17/3). Han citerar folk med bakgrund i akademica och förvaltning för att få stöd för sin tes om att problemet i dag ligger i ”islamofobin” och de ”extrema högerösterna”. Den av P.N. citerade Mika Lassander vet berätta att föreställningen om en konflikt mellan den muslimska världen och det kristna väst bygger på en rad ”felaktiga antaganden”. Detta skrivs alltså i en tid då varje dag tiender om terrordåd begångna i islams namn inflyta. Varje dag.

Intressant är att P.N. tycks rekommendera en välfärdsutbyggnad för att garantera samhällsfreden. Skall väst alltså köpa sig fritt från hemsökelsen? Det är omöjligt. Den oerhörda befolkningsökningen i den muslimska världen

omöjliggör en vettigushållning. Nej, det finns inte plats i Finland. Landet kan inte föda sin nuvarande befolkning utan blir tvunget att importera livsmedel.

För 15 år sedan ställde en journalist P.N:s kollega Hämeen-Anttila följande fråga: ”Det är ju kristendomen som börjat alla krig medan islam är en fredsreligion eller hur?” Svaret blev: ”Det är inte sakens sammanhang. Kristendomen är en pacifistisk religion men islam är det inte.”

Det är anmärkningsvärt att P.N. förefaller helt okunnig om islams teologi och historia och om de passioner som nu rida trosföreställningen. Det andra, och måhända värre, alternativet är att han med vilje far med osanning.

PETER PIHLSTRÖM
Hindersby

Ansök om stöd till ungdomarnas och de äldres gemensamma konstprojekt!

Barn- och ungdomsstiftelsen uppmuntrar till att planera ungdomarnas och de äldres gemensamma konstprojekt. Temafinansieringen Hundra år av ungdom är en del av Finlands 100-årsjubileum, och uppträdandena och utställningarna som produceras i projekten syns överallt i Finland. Alla konstbranscher är med, från teater och radiopjäser till sirkus och film. De gamla och de unga ska vara med i projektet som likvärdiga skapare.

NUORI.FI
BARN OCH UNGDOMSSTIFTELSEN

Suomi
Finland
100

Ansökningarna ska skickas in senast den 20.4. Se ansökningsanvisningarna på www.nuori.fi/toiminta/myrsky/hundra-ar-av-ungdom. Mer information ger Riikka Åstrand, chef för inrikesverksamhet, Barn- och ungdomsstiftelsen, tfn 050 539 4555, riikka.astrand@nuori.fi.

Kontakta oss också om du behöver hjälp med att hitta en lämplig konstnärshandledare till ditt projekt!

Ärver vi sorg?

Omi Söderblom, barnbarnsbarn till ärkebiskopen och mottagaren av Nobels fredspris Nathan Söderblom, föreläser vid Korsholms vuxeninstitut lördag 9 april kl. 13 om sin intressanta släkt historia.

Förhandsanmälan till vuxeninstitutet@korsholm.fi. Avgift 15:-. Föreläsningen ordnas i samarbete med Korsholms prosteri.

Dags att sjunga nya psalmer!

”Lätta som lekande fiskar,
glittret i vatten och vind,
själarnas sprittning mot himlen,
rörelsens lovsång till Dig.

Psalmbokens tilläggshäfte nr 825 v.1

”Vi behöver psalmer med centralt kristet budskap som ger tröst och kraft i olika konkreta livssituationer, men jag är glad över att det också finns psalmer som helt enkelt uttrycker en trotsig, lekfull lovsång till vår Skapare.”

Björn Vikström, biskop i Borgå stift

Vår psalmbok är en alldeles egen skapelse. Den är varken en översättning av den finska psalmboken som används i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland eller en variant av den rikssvenska psalmboken.

I stället slår den broar mellan bägge traditionerna samtidigt som den frimodigt tar ton med finlandssvensk röst, både i text och tonsättning. Lagom till första advent 2016 får den förra utgåvan från 1986 ett tillägg med 147 nya psalmer.

Gilla Fontana Media på Facebook –
håll dig uppdaterad om de nya psalmerna!

**Den nya psalmboks-
utgåvan med tillägg
utkommer i augusti/
september. Församlingarnas
grundbeställning ska vara
inne senast 30.4.**

